DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM. *Debrecen, 1937 szeptember 15 szerda* ÁRA 12 FILLÉR.

A MAGYAR PARASZT

szobra áll Nagykőrös terén és hirdeti a becsületes munka diadalát és az alkotó elhivatás utólérhetetlen diadalmas sikerét...

Olyan ez a szobor, mint valami mese hősének maradandó emléke.

Jól esik látni, jól esik reánézni és hallani a zengő anyag szavából, hogy a magyar paraszt, aki hivatása és küldetése magaslatán áll, mit tud teremteni még akkor is, ha segítséget nem kap s mit tudna alkotni, ha több kedvvel és megértőbb szeretettel nyulnának hozzá segítő kézzel...

B. Tóth Ferenc alakja ma már érc, de lelke és tetteinek emléke olyan példátlan példa, ami előtt meghajlik egy nemzet legjobbjaitól legkisebb polgáráig mindenki.

Diadalmas munka eredménye ez a szobor, melynek megszerzésére sohase gondolt az, akit most példának állítanak, követésre méltó eszménynek tesznek meg elhivatott országvezetők...

Soha, egy pillanatra nem gondolt arra a nagykőrösi homok megszelidítő hőse, hogy valamikor, halála után néhány esztendővel miniszterelnök fogja nevét dicsőíteni és tetteinek sorát dicsérni.

Azt, amit tett, egy jól felfogott életen keresztül azért tette, mert ezt kellett cselekednie, ez volt az elhivatása és küldetése.

Mi megszoktuk, hogy politikusok, hadvezérek, írók, művészek kapjanak dicsőítő emlékművet, szobrot, de mégse lepett meg bennünket az a nemes gondolat, mikor a nagykőrösi földtelen senkiből nábobbá felemelkedett, saját erejéből csodát teremtő magyar parasztnak szobrot állítottak.

Így természetes, így igaz az utókor hálája.

B. Tóth Ferenc a maga helyén tett annyit, mint a csatát nyerő hadvezér, vagy a lelkeket elbűvölő művész. B. Tóth Ferenc talán még ennél is többet tett, mert a csatát azóta is nyeri minden példáját követő magyar és a lelkeket ma is elbűvöli szakadatlanul a futóhomokból televény földet teremtő és népi gazdagodást előidéző alkotó lélek.

Első volt a legelsők között.

Hős volt, a munka hőse minden hősök között is első.

Önzetlensége határtalanul nagy és éppen ezért minden tette legalább annyira szolgálta az egyetemes magyar közösséget, mint saját érdekeit.

És mikor szorgalma, hite, kitartása, hihetetlen munkája és erőbizonysága után vagyont, tetemes vagyont tudott gyűjteni, akkor is felülemelkedett minden földi salakon, minden apró öncélon és érdeken. Hatalmas vagyona kétharmadát adta jótékony célra. Annak a vagyonnak kétharmadát, melyet utolsóig saját verejtékével szerzett.

Hol áll B. Tóth Ferenc ősi magyar lelke azoktól, akik mérhetetlen vagyonokhoz jutnak örökség útján, munka nélkül és ezt a vagyont tékozló kézzel pusztítják el!

A magyar paraszt szobra elfoglalta azt a helyet, melyet mindeneknek példát adó életével kiérdemelt.

A szobor keményen áll és hirdeti az elismerést, a hálát egy nagy város közönsége, egy ország megbecsülése szerint, de a szobor által ábrázolt nagy magyar paraszt lelke ott él, ott gyönyörködik időtlen időkig a nagykőrösi egykori homok sivatagok helyére varázsolt paradicsomkertek fölött, hogy a további alkotásra, további tettre sugalmazza az élőket, a követők seregét...

—

Kilenc hatalom aláírta a Földközi tengeri egyezményt

A támadáson ért buvárnaszádot rögtön elsüllyesztik

Ujabb angol hadihajókat küldenek a Földközi tengerre

Olaszország nem fogadta el az egyezményt

Nyon, szeptember 14. A nyoni értekezlet kedden délben véget ért a Földközi-tengeren folyó tengeralattjárók kalózkodása leküzdése elleni egyezmény aláírásával.

Delbos elnök utalt arra, hogy Nyonban csak a tengeralattjáró támadások kérdését szabályozták. Más hasonló kérdéseket a legközelebbi jövőben Genfben vitatnak meg. *Az egyezmény azonnal életbelép.* Az egyezmény jelentőségében messze túlszárnyalja a földközitengeri tagállamok érdekeit, mert védi a nagy nemzetközi hajózási utak biztonságát. A Balkánállamok kívánságának megfelelően Anglia és Franciaország meghívta Olaszországot, vegyen részt az egyezményben.

Litvinov szovjet kiküldött szerint a szovjetunió örömmel üdvözli, hogy Anglia és Franciaország átveszi az egész Földközitenger ellenőrzését. Súlyt helyez azonban annak megállapítására, hogy semmiféle nemzetközi egyezménnyel nem fogják korlátozni a szovjetuniónak azt a jogát, hogy tengeri haderőt tartson a Földközi tengeren, vagy bármely más tengeren, ha azt szükségesnek találja. Ha a kalózkodás nem szűnik meg a Földközi-tengeren, akkor messzebb menő intézkedésekre kell gondolni.

Eden külügyminiszter a következőket mondta:

— Semmit sem kívánunk jobban, mint minden érdekelt ország szoros együttműködését. Ez lenne az itt teljesített munka igazi kiegészítése.

Ezután az értekezlet tanácskozásait berekesztették.

Az egyezményt a következő kilenc hatalom írta alá: *Anglia, Bulgária, Egyiptom, Franciaország, Görögország, Románia, Törökország, Szovjet-Oroszország és Jugoszlávia. Az egyezmény nyitva marad Olaszország számára.*

London, szeptember 14. Illetékes helyen kijelentik, hogy *Anglia és Franciaország már megtette az intézkedéseket a szoros együttműködésre a földközitengeri ellenőrzés végrehajtásánál.* Úgy tudják, hogy nem állapítottak meg szigorúan elhatárolt övezetet úgy, hogy szükség esetén angol hajó segítségére siethet egy másik hajónak, ha a támadás a francia övezeten történt is. Nemcsak a tengerészeti vezérkarok, hanem a légi vezérkarok között is szoros együttműködés lesz.

Az angol hadihajók azt az utasítást kapták, hogy: 1. tüzeljenek minden olyan búvárnaszádra és süllyesszék azt el, amely nem spanyol kereskedelmi hajót megtámad.

2. Tüzeljenek és süllyesszék el nemcsak a támadáson tettenért, hanem minden olyan búvárnaszádot, amelyet a megtámadott hajó közelében olyan körülmények között találnak, amely észszerűen indokolja azt a feltevést, hogy az illető búvárnaszád volt a támadó.

Sajnálatos tévedések elkerülésére a nyoni egyezményt aláírt hatalmak búvárnaszádai csak a víz felszínén járó hajók kíséretében futnak ki a Földközi-tengerre. Kivétel az, ha bizonyos körzetben hadgyakorlatokon vesznek részt.

London, szeptember 14. *Az admiralitás közlése szerint a Kairó kis cirkáló és a 4. torpedóromboló flotilla, amely egy vezérhajóból és nyolc torpedórombolóból áll, felkészült arra, hogy Angliát elhagyja s résztvegyen a földközitengeri ellenőrzésben. A hajók indulásának időpontját még nem állapították meg. Ezzel együtt Angliának négy és fél flotillája, vagyis négy vezérhajója és 36 torpedórombolója lesz a Földközi-tengeren.*

Ezenkívül a földközitengeri angol haderő még két csatahajóból, négy nehéz cirkálóból, egy repülőgépanyahajóból, hét tengeralattjáróból, hat motoros torpedóhajóból, hét aknaszedőből, egy hálóvetőből, egy kórházhajóból, valamint kísérő és más kisebb hajókból áll.

Olasz válasz: Elfogadhatatlan

Róma, szeptember 14. *Ciano* gróf külügyminiszter kedden délután 7 órakor mégegyszer magához kérette az angol és francia ügyvivőt, hogy átnyújtsa nekik az olasz válaszjegyzék végleges szövegét. A jegyzék átadásáról hivatalos közleményt adtak ki. *Eszerint az olasz kormány a német kormánnyal való előzetes megállapodás után válaszolt a francia és angol kormánynak.* Az olasz válaszjegyzék ezeket mondja:

Az olasz kormány megvizsgálta a nyoni értekezleten résztvett hatalmak által elfogadott »Arrangement«-et, valamint az angol és francia ügyvivő által átnyújtott emlékiratot. Ezekből az okmányokból kitűnik, hogy *Olaszország hozzájárulása esetén egyedül a Tirheny-tengeren gyakorolná az értekezleten megállapított felügyeleti intézkedéseket, míg ugyanezeknek az intézkedéseknek gyakorlására az egész Földközi-tengeren Franciaország és Anglia hajóhada kapna megbízást. Olaszország számára ilyen módon olyan helyzet állana elő, amely elfogadhatatlannak látszik.* Olaszországnak létérdekei a Földközi-tengeren és az a tény, hogy Olaszország közlekedési vonalain bonyolódik le a legnagyobb forgalom, indokolttá teszik azt a követelést, hogy *Olaszországnak a Földközi-tenger minden vidékén minden más hatalommal teljesen egyenlő feltételei legyenek.*

Az angolok elfogtak egy tengeralattjárót

Belgrádi távirat szerint görög forrásból érkezett jelentés arról, hogy

a »Malaya« angol csatahajónak sikerült elfogni azt a tengeralattjárót, mely a szaloniki partok közelében megtorpedózott egy szovjet gőzöst, mely elsüllyedt.

A tengeralattjáró már nem tudott visszasüllyedni a víz alá, mert ebben az angol hadihajó megakadályozta és matrózai megszállták a tengeralattjárót, melyet a szaloniki kikötőbe vittek. A jelentés nem említi, hogy milyen nemzetiségű a tengeralattjáró.

Az angol admiralitás készült-

ségbe helyezte a földközitengeri angol hadihajókat és megerősítette a földközitengeri flottát. Hidroplánrajok érkeztek a Földközi-tengerre és két repülőgépanyaghajó áll már harcra készen. Az angol repülőrajoknak Malta és Gibraltár a támaszpontja és az a feladatuk, hogy a tengeralattjárókat figyeljék. A két repülőgépanyahajó a francia hajóhaddal működik együtt.

Bravuros teljesitmények és érdekes fordulatok a nagy hadgyakorlaton

Az esélyek még egyenlők a kékek és pirosak között, döntés szerdán lesz

A kormányzó és a kormány tagjai a hadgyakorlaton

Szolnok, szeptember 14. A honvédség csapatai a hadgyakorlat második napján, kedden szívós következetességgel igyekeztek az első csatanapon elért eredményeket végső sikerré fejleszteni. A »kék« első hadtest, amely az első csatanapon a »piros« északi csoportot a Tisza mögé szorította vissza,

hétfőről keddre virradó éjjel és kedden délelőtt megfordult, hogy tőle délre 30—40 km-re levő erős déli »piros« csoporttal mérkőzzék meg.

E megfordulás során a »kék« első hadosztály, a hadtest főereje a Tisza mellett maradt s fordulása után a Tiszamentén igyekezett dél felé, majd a kora délutáni órákban felvette az új támadáshoz szükséges csoportosítást. A lovasdandárcsapat megfordult, egy nyugat felé ívelő félkörbe haladva arra törekedik, hogy a huszár hagyományokhoz méltóan elsőnek érje el az ellenséget. Úgy a megfordulás, mint a zúj előretörés a huszárt és lovát nehéz feladatok elé állította.

A gyors dandár igazolva nevét, az óriási, 100 km-nél nagyobb kerülővel Cegléd—Szolnokon át a »piros« erők oldalába és hátába igyekszik.

Mindezzel a »kék« első hadtest megfordulása és átcsoportosítása sikerült. A »piros« fél déli csoportja, amelyben a »piros« hadtest parancsnoka az összes rendelkezésére álló erőit egyesítette, már kedden a kora délelőtti órákban kibontakozott, a korlátolt mozgási lehetőségeket nyújtó Tisza hídfőtől. Dandárai, amelyeket vitéz *Bajnóczy József*, vitéz *Makay József* és vitéz *Szentgróthy Dániel* ezredesek vezetnek, észak felé támadva arra törekedtek, hogy a gyors dandárral megfordulás kritikus perceiben érjék el a »kék« felet. Az ugyancsak gyorsan cselekvő »kék« fél azonban beérkezésükkor már megfordult és az összecsapás során a »piros« fél szorult ideiglenes védelemre.

A »kék« gyors dandár Szolnokról az esti órákban már a »piros« dandárok oldalába és hátába menetelt.

A harc kifejlődése közben beállott sötétség a döntést szerdára halasztotta. A felek kedden megragadták egymást.

Az esélyek még teljesen egyenlőek,

szerdán a katonaszerencse fogja a küzdelmet eldönteni.

A hadgyakorlatok döntő győzelmének megtekintésére *Röder Vilmos* honvédelmi miniszter meghívására kedd reggel Szolnokra érkeztek a kormány tagjai, a felsőház és képviselőház véderőbizottságának és más polgári előkelőségeknek kíséretében, hogy szemtanui legyenek a keddi harcok fontosabb mozzanatainak.

Az elsők között érkezett *Darányi Kálmán* miniszterelnök bárcziházi *Bárczy István* államtitkár kíséretében, majd *József* királyi herceg, tábornagy szárnysegédével, csaknem egyidőben érkezett *Fabinyi* és *Bornemisza* miniszterek, *Korniss* Gyula és *Tahy László* képviselőházi elnökök. 9 óra előtt néhány perccel a meghívottak gépkocsikra ültek s Szolnoktól mintegy 20 kilométernyire fekvő Jászladány és Tiszasüly közti vonalba eső 92-es magaslati pontra mentek.

Délután 5 órakor érkezett a magaslatra Horthy kormányzó, vitéz Keresztes Fischer Lajos tábornok, vitéz Koós Emil ezredes szárnysegéde, vitéz Lázár László alezredes, a testőrség parancsnoka és vitéz Brusvick György alezredes kíséretében. Röder Vilmos honvédelmi miniszter fogadta a kormányzót, aki kora reggeltől a hadgyakorlatok területén tartózkodott s élénk érdeklődéssel kísérte mindkét fél hadműveletét.

Már sötétedett, amikor a kormányzó búcsút vett a jelenvoltaktól és gépkocsiján Ujszászra ment, ahol vasúti különkocsijában töltötte az éjszakát.

A windsori hercegi pár Budapestről Bécsbe utazott

Budapest, szeptember 14. Hétfőn este a windsori herceg és felesége féltízkor vacsorázott a Dunapalota grilljében. A hercegi pár ugyanazt a vacsorát rendelte meg, mint a vasárnap esti volt. A termet zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség és csodálták a hercegasszony mesés ékszereit, ragyogó ruháját. Fél 12 órakor autón elindultak az Arizona mulatóba, ahol végignézték a műsort. A herceg sokat tapsolt. Műsor alatt a herceg és társasága abszint, francia pezsgő és francia konyak mellett szórakozott. A számla összesen 146 pengő volt.

Az éjszakai Budapest igen jó forgalmat csinált, mert a mulatók nem tudták, hogy ki lesz a szerencsés, akihez a hercegi pár ellátogat. Igy aztán minden mulató felkészült és a legjobb helyet üresen hagyták a hercegi pár részére. A kívánesiak tömege pedig ellepte a lokálokat, biztosra vették, hogy oda fog menni a herceg, ahová ők várják.

Igy történt, hogy *egy második szilveszteri éjszakája volt Budapestnek, zsúfoltak voltak a lokálok és ha nem látták a hercegi párt, legalább kimulatták magukat.*

A windsori hercegi pár a kedd délelőttöt a lakosztályban töltötte és délben kihajtattak a keleti pályaudvarra. Itt *Homonnay* állomásfőnök fogadta a hercegi párt. A fogadtatásukra megjelent az állomáson *Knox angol* nagykövet. A különböző vonatok utasai sorfalat állottak és a sorfal között ment a hercegi pár az egyik elsőosztályú fülkébe. A vonat egy órakor hagyta el a pályaudvart. A herceg kis kutyáját ölébe véve, a vonat ablakából sokáig integetett a lelkesen éljenző közönségnek.

Bécs, szeptember 14. A windsori herceg és felesége kedden délután 17.25 órakor a menetrendszerű gyorsal Bécsbe érkezett. A hercegi pár az állomásról a Bristol szállóba hajtatott, ahol megszokott lakosztályát bocsátották rendelkezésére.

Nem lenne gond a tisztviselő családoknál a hozományra...

Érdekes terv a tisztviselők leányainak kiházasítására.

Érdekes tervet dolgozott ki Vajkay Rudnyák György kaposvári OTI tisztviselő arra nézve, hogy mi módon lehetne elhárítani egy gondot a tisztviselő családok feje felől, a hozományadás gondját. A tervezetet megküldte a minisztériumba is, hol kedvezően fogadták.

A közalkalmazottak tudvalevően mai éppen nem rózsás helyzetükben nem igen tudnak leányaiknak hozományt nyujtani, ami a férjhezmenési lehetőségüket természetesen csökkenti. Ezen a nehézségeken kíván a tervezet segíteni oly módon, hogy amikor a tisztviselő leánya „eladósorba" kerül, ha nem is sok, de legalább pár ezer pengő álljon rendelkezésére.

A tervezet a segélyezendőket három csoportba osztja. Az elsőbe tartoznak a kinevezett, fizetési osztályba sorolt, aktív szolgálatban levő, véglegesített és nyugdíjképes állami, városi, megyei és községi tisztviselők leánygyermekei. A másodikba a fenti helyeken alkalmazott kezelők és díjnokok leánygyermekeit, a harmadikba pedig az ugyanitt szolgáló altisztek leánygyermekeit sorolja.

A segélyezés összegét így tervezi: Az 1. osztályba sorolt tisztviselők leánygyermekeinek segélyösszegét háromféle nagyságban szabja meg. Az I—VII. fizetési osztályig 3000, VIII—IX. fizetési osztályig 2000, X—XI. fizetési osztályig 1500, a második és harmadik csoportban pedig 1000—1000 pengőt juttatna minden férjhezmenendő leánynak.

A férjhezmenési segélyt a 18. év betöltése után, illetve férjhezmenéskor folyósítja. Abban az esetben pedig, ha a segélyre akkor van szükség, illetve a leány akkor megy férjhez, amikor szülei a segélyezési összegét még nem fizették be teljesen, az addig befizetett összeget kamatmentes kölcsönnel egészítik ki akkorára, amennyit a tervezetben megállapította a leány apjának kategóriájára. Akinek pedig nagyobb összegű befizetése van, a pénz kamatozik.

Hogy pedig ilyen alap, amiből szükség esetén kifizeétseket kell eszközölni, egyáltalán létrejöjjön, Rudnyák György a tisztviselők fizetéséhez járuló neveltetési pótlékot kívánja igénybe venni és felhasználni a következő kulcs szerint: az I—VII. fizetési osztályig 12 P járulékot, a VIII—IX. fizetési osztályig 6 P járulékot.

A második és harmadik csoportba soroltak pedig 6, illetve 4 pengős járulékot fizetnének havonta. Ezeket az összegeket a cél érdekében kívánatos volna, ha intézményesen vonnák le az érdekeltek családi pótlékából és a pénzt megbizható helyen, esetleg állami érdekeltségű banknál kezelnék.

Az eszme már meg van, csak a megvalósítás ködlik még az idők végtelenjében. Ha pedig azt is sikerrel megoldanák, majd az élet, a gyakorlat fogja megmutatni, valóban oly jelentős és eredménnyel biztató e a tervezet, mint kigondolója reméli és majd a gyakorlat dönti el: megszünt-e a hozománygond, vagy sem.

VÁSZON
106 EV OTA
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

Baja házakat épit a szegény családos hadirokkantaknak

Sokat beszélnek arról, hogy kötelességek vannak, amelyeknek teljesítése elől nem szabad kitérni, olyan kötelességek, melyeket kérés nélkül kellene teljesíteni.

Ilyen a hadirokkantak ügy is, az ő megsegítésük, támogatásuk. Debrecenben nemigen történt különösebb akció az érdekükben, pedig igen jó példákkal tudnak szolgálni Debrecennél sokkal kisebb és szegényebb városok is. Baja városa például 35 hadirokkantházat avat fel, bizonyítékául annak, hogy szegényebb városok is járhatnak elől jó példával, okulásul a gazdagok számára.

Az történt Baja városában, ahol csak 35.000 a lakók száma és megközelítően sem dicsekedhet annyi vagyonnal, mint Debrecen, hogy modern családi házak épültek a hadirokkantak és özvegyek részére. Építettek, mint olvassuk, 10 házat négynél több gyerekes hadirokkantak részére, örök tulajdonul. A családi házak építési költsége 4500 pengő, ezt az összeget kamatmentesen adja a város 25 évi törlesztésre. A törlesztendő összegnek egynegyed részét az egyházak magukra vállalták. Öt ház épült négynél több gyermekes özvegynek, Bért nem fizetnek, örök használatra kapják a várostól a házakat. Minden ház modern egyszobakonyhás, van hozzá 150 négyszögöl kert, gyümölcsös.

Építettek még 10 hadirokkant házat és örök használatra adták olyan szegény családos hadirokkantnak, akinek nincs jövedelmezőbb foglalkozásuk.

Az árvaszéki elnök azt javasolja, hogy a kisebb alapítványokat vonják össze és úgy hasznosítsák. Ehhez hozzájárultak és 20 házat építenek. — Minden lakás pincével és jóvizű kúttal van ellátva és kertet adnak a házakhoz, hogy megteremje a konyhára szükségeseket.

Ezeket a házakat, nem eldugva, távoli részeken építették, hanem forgalmas útvonalak mentén lévő telepeken. Olyan épületek, hogy bátran meg lehet mutatni mindenkinek. Büszkesége Baja városának, dícsérete a kezdeményező polgármesternek **Borbíró Ferencnek**, akinek **Vámos József** közgyám volt segítőtársa a szép akcióban.

Titokzatos feljelentő sulyos vádakat emelt Rozsályi Gergely közkórházi gondnok ellen

Megindult a széleskörü vizsgálat és nyomozás, melynek eredménye azonban még nem ismeretes — Közel ötven tanut hallgattak ki

Néhány héttel ezelőtt feltünést keltő feljelentés érkezett a debreceni ügyészségre.

A feljelentés súlyos vádakat hangoztat a debreceni Horthy Miklós közkórház gondnoka, Rozsályi (Rammer) Gergely ellen, aki már évek óta vezeti a közkórház gazdasági ügyeit.

Rozsályi közvetlen Balogh Gyula kormányfőtanácsos, egyetemi gazdasági hivatali igazgató alá volt rendelve, de egyébként önállóan vezette a Horthy Miklós kórház gazdasági ügyeit. Balogh Gyula tudvalevőleg a nyár folyamán hosszabb szabadságra ment és az év végével nyugalomba vonul. **Tavaszal Balogh Gyula is foglalkozott már a szóbanforgó vádak ügyével, de akkor még csak házi vizsgálatról volt szó.**

Ennek a házi vizsgálatnak a tartamára Rozsályi gondnokot más beosztásba tették, de úgy látszik, a házi vizsgálat nem járt pozitiv eredménnyel, mert a gondnokit is mét visszahelyeztetett a Horthy közkórházba és azóta is ott teljesit szolgálatot.

Ezek után történt, hogy a bűnügyi hatóságokhoz került az ügy.

Hogy ki volt a feljelentő, e pillanatban nem tudjuk, de annyi tény, hogy már hetek óta folyik a legszélesebb körü nyomozás a feljelentő által hangoztatott vádak ügyében, melyek több részre oszlanak.

Igy például

állitólag az a vád Rozsályi gondnok ellen, hogy az általa épitett Egyletkert ucca 40. számú villájánál a közkórháznál beosztott iparosok dolgoztak a vezetőmunkásokon kivül. Sőt állitólag olyan anyag is került oda, amely a kórház tulajdona volt. A feljelentés szerint ezeket az anyagokat szintén kórházi fuvar szállította a helyszinre. Azonkivül a feljelentő több állitást hoz fel a gondnok ellen, melyek természetesen még szintén vizsgálat alá kerülnek.

Az ügyben eljáró hatóságok minden felvilágositás elől elzárkóznak, igy tiszta képet nem lehet e tekintetben nyerni, hogy mennyiben felelnek meg a felhozott vádak a valóságnak.

Mi magunk sem akarunk elébe vágni a megindult vizsgálatnak, azonban éppen

a városban elterjedt különböző hirek miatt kénytelenek vagyunk az üggyel foglalkozni s valóban kivánatos volna, már csak a közvélemény megnyugtatása szempontjából is, ha az illetékes tényezők a vizsgálat befejeztével tájékoztatnák a nyilvánosságot.

Elég csak arra rámutatni, hogy ilyen

fantasztikus hirek vannak vannak forgalomban, melyek már odáig mennek, hogy a betegek élelmezési megrövidítése s ilyen hasonló dolgokról szólnak.

Természetesen, tartózkodunk attól, hogy hitelt adjunk ilyen hireszteléseknek, azonban

miután közpénzen fenntartott intézmény mikénti gazdasági kezeléséről van szó, fontos, hogy sürgősen s mindenre kiterjedően befejeztessék a vizsgálat, mert csak igy lehet gátat vetni felelőtlen hireszteléseknek.

Ha pedig tényleg történtek visszaélések, akkor személyekre való tekintet nélkül **el kell következnie a megtorlásnak.**

Annyi bizonyos, hogy a nyomozó hatóság ismeri kötelességét és mint halljuk,

már eddig közel félszáz tanut hallgattak ki az ügyben. A kihallgatott tanuk vallomását titokban tartják, de a tanuk nagyrésze bizalmas beszélgetésekben ismerőseinek elmondott egyet-mást s igy aztán úgy áll a helyzet, hogy mindenfele sok szó esik arról, hogy mi történt hát tulajdonképpen a közkórház gazdasági ügyosztályában, illetve vele kapcsolatban.

Magánúton

tudomásunkra jutott néhány, az ügyben szereplő tanu elbeszélése az ügyről, melyet állitásuk szerint a hatóságok előtt is megismételtek,

azonban ezeket épen az ügy érdekében még nem tartjuk idején valónak nyilvánosságra hozni.

Vígszinház

Felejthetetlen élményt jelent

ZARAH LEANDER

Európa tüneményes uj filmcsillagának első filmje:

PREMIER

Bolváry Géza mesterműve!

Attila Hörbiger — Theo Lingen a férfifőszerepekben.

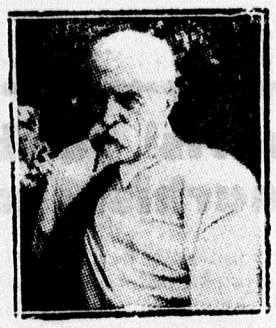
Izgalmas bűnügyi történet!
Káprázatos szinházi előadás!

Bemutató ma!
Vígszinház

Meghalt Masaryk, aki lakatosinasból lett a cseh köztársaság elnöke

Kedden a prágai várból temetik

A csehszlovák köztársaság volt elnöke, Masaryk Tamás meghalt. A halál hajnalban 3 óra 29 perckor következett be a lany-i kastélyban. A haldokló ágyánál ott volt Benes elnök a feleségével, Hodzsa Milán miniszterelnök és felesége s Jan Masaryk, a londoni cseh követ.

Masaryk Tamás.

Masaryk Tamás 1850-ben született a morvaországi Gődinben. *Apja kocsis volt a császári uradalomban. Szülei lakatosinasnak adták Bécsbe, de a kis Masaryk megszökött és hazament szüleihez, akik később a brünni gimnáziumba adták. Masaryk 1882-ben lett egyetemi tanár és később politikai vezere annak a csoportnak, mely célul tűzte ki az önálló cseh állam megszervezését.*

A világháború idején érkezett el Masaryk ideje és a monarchia kötelékéből megszökött cseh zászlóaljakból cseh légiók alakultak és harcoltak a központi hatalmak ellen. Masaryk és Benes akkor már külföldön voltak és ott tevékenykedtek. *A halálos ítélet, melyet ellene hoztak mint hazaárulóra, csak papiros maradt.* A békekötés idején Párisban agitáltak és a békedelegációk tagjait félrevezették, hogy érdekeik szolgálatába állítsák. Ennek a politikai mesterkedésnek eredménye lett a magyar Felvidék elcsatolása is.

A csehszlovák alkotmány kimondja, hogy köztársasági elnökké csak egyszer lehet választani valakit, *vele kivételt tettek, többizben állitották az állam élére.* Az utóbbi két évben már gyengült nagyon és kérte, hogy helyette barátját, Benes Edét válasszák meg az állam elnökévé.

Prága, szeptember 14. Már a kora délelőtti órákban megjelentek a lany-i kastélyban az első részvétlátogatók. Jelentés szerint a volt köztársasági elnököt *szeptember 21-én, kedden temetik a prágai várból, ahol három napig felravatalozzák.* Masaryk földi maradványait egyelőre a lany-i temetőbe temetik. A gyászülésen Hodzsa miniszterelnök mond gyászbeszédet, míg a temetésen dr Benes köztársasági elnök búcsúztatja a nagy halottat.

Villamos gázolás történt a pénzügyi palota előtt

Levágta a villamos a lá bát egy debreceni asszonynak.

Kedden délelőtt 11 óra 12 perckor Fekete Bálintné 56 éves Homok ucca 40. szám alatti lakos a menyével a piacra akart menni, hogy befőzéshez paradicsomot vásároljanak. A pénzügyi palota előtt az úttesten akartak átmenni, de a kistemplom felől egy háromlovas szekér robogott az út közepén és Fekete Bálintné a szekér elől visszaugrott egészen a villamos vágányokra.

A menye észrevette, hogy a Kossuth uccai templom felől jön a 17-es számú villamos és **kétségbeesett erővel megragadta anyósát, hogy elrántsa a sinekről, de az 56 éves asszony érthetetlen okból nem engedte magát a sinekről kihúzni, egyre csak a közeledő háromlovas szekeret nézte és menye, aki teljes erővel rángatta, nem birta kimozditani helyéről.** Az utolsó pillanatban, amikor a villamos közvetlen közel volt, a fiatalasszony elugrott, hogy a saját életét mentse és

igy lökte fel a villamos egyedül Fekete Bálintnét, aki hanyatt vágódott s a jobb lába a sineken maradt. A kocsi átdöccent a lábszárán s azt térden alul kettévágta.

Bakonyi János őrszemes rendőr, aki néhány lépésnyire posztolt az esettől, azonnal értesitetet a mentőket és a rendőrség központi ügyeletét. A mentők percek alatt a helyszinre robogtak, dr. Fekete Imre orvos elsősegélyben részesítette a súlyosan sérült asszonyt és kivitték a klinikára, ahol amputálják a jobb lábát térden alól.

A rendőrségről **Lám** Dezső főkapitányhelyettes is megjelent a helyszinen. A vizsgálatot azonnal levezette dr. Szabó Gyula rendőrkapitány, a bünügyi osztály vezetője. Megtartották a fékpróbákat és kihallgatták a szemtanukat és a villamoskocsi vezetőjét, Arany Jánost. **A vezető elmondotta, hogy látta, hogy a vágányon áthalad a két asszony, azt is látta, hogy hirtelen visszaugrik az idősebb és a fiatalabb elhuzni akarja. Azonnal fékezte a kocsit, de már elkerülni nem lehetett a gázolást.**

Fékpróbát tartottak, mely azt eredményezte, hogy homokolás nélkül a kocsi fékutja 21 és félméter volt, homokolással pedig 19 méter. A vezető nem homokolta a vágányt és úgy fékezte a kocsit, de az a fékuton ütötte el az asszonyt.

A szemtanuk kihallgatása alapján a rendőrség azt állapította meg, hogy

a kocsi vezetőjét nem terheli gondatlanság, mert az asszony maga ugrott a kocsi elé hirtelen

és nem ment le, még akkor sem, mikor a menye elrántani akarta a közeledő villamos elől.

Saját kérelmére nyugdijazták a pestmegyei alispánt

Preszly Elemér főispán Pestmegye tegnapi közgyülésén bejelentette, hogy Erdélyi Lóránt, a vármegye alispánja hétfőn beadta nyugdijazása iránti kérelmét. Az alispán 34 évet és nyolc hónapot töltött a törvényhatóság szolgálatában, igy teljes nyugdijra van jogosultsága. A közgyülés elfogadta a főispán inditványait, hogy az alispánt december 31-ével nyugdijazzák, valamint az alispánnak azt a kérését is, hogy tekintettel megrongált egészségi állapotára, holnaptól kezdve adjanak neki betegszabadságot. Ney Géza főjegyző látja el az alispáni teendőket ezután. A főispán búcsút vett az alispántól, köszönetet mondva tevékenységéért.

Az uj alispánt 1938 januárjában választják meg.

Virág, gyümölcs, borkiállítás és vasár, október 2-tol 14-ig

A bor

A magyar bor hírnevét bárhogy is akarták egyesek tönkretenni, nem sikerült, mert az áldott magyar föld olyan bőségben és olyan zamattal termi, hogy csak jó az, ha igazán bor. — Erre mutat példát a most készülő, országra, világra szóló kiállítás, amelynek keretében természetesen erős és nagy szerepe lesz a bornak is. Nemcsak mint kiállított termelvénynek, hanem mint árunak is . . .

Mert ennek a kiállításnak az lesz a legnagyobb sikere, hogy a nézők, látogatók, érdeklődők ott a helyszínen fogják megvásárolni azt és olyan minőségben, ahogy látják. Nem közömbös a látogatók előtt, hogy nemcsak az a néhány liter bor valódi, nemcsak az a néhány kivételes kiállítási darab a szép gyümölcs, amit ott látnak, hanem fontos, hogy akár az egész évi szükségletét beszerezheti az, akinek kell . . .

Ettől eltekintve a kóstoló is olyan teret kap, amire alig volt példa. Mindenki, aki négy pengőt lefizet, mint kiállító és elárusítható egyetemleges árusító jogot is kap, amit egy-két liter borból vigan fedezhet, de még kereshet is rajta.

Egészen bizonyos, hogy Debrecen megmozdulása ezen a téren is vezető, példát adó sikert fog jelenteni.

A helyi és környéki bortermelők kiállítják és mérik áruikat és ha a jó bornak nem is kell cégér, mi már eleve felhívjuk ezirányban is az érdeklődők figyelmét. Kiállítás és vásár: ez jellemzi az őszi debreceni Virág-, gyümölcs-, borkiállítást és vásárt.

— **Aki friss és munkaképes akar lenni** és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

A dán királyné állapota válságos

Kopenhága, szept. 14. Alexandra dán királyné váratlanul súlyosan megbetegedett és hétfőn éjszaka rendkívül súlyos műtétet hajtottak végre rajta. A királyné állapota válságos. VIII. Keresztély király és felesége a jütlandi Skagen villában, a királyi család nyári rezidenciájában tartózkodtak, amikor rendkívül súlyos gyomorgörcsök támadták meg hétfőn délelőtt. A királynét betegszállítókocsin vitték a skageni kórházba, ahová Kopenhágából több orvos azonnal repülőgépen odautazott és magukkal vitték a műtéthez szükséges felszerelést is. Magáról a műtétről nem adtak ki bulletint s ez még jobban fokozta az aggodalmakat Dániában.

A VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEK JÁTÉKVEZETŐI

— **Kelet—Dél Dr Thomas H.** — DMOVE—B. Turul Debreczeni K., DMTE—BUSE Sass, DVSE II.—DEAC H. ivanovics, KTE—MTK II. Krémer, Előre—NyKISE II. Szvátkó, NyKISE—BUSE bajnoki dr Glück, NyTVE—Szolnoki MÁV Weiszhauz, NyVSC—NyTVE II. Kasznár, NSE—TAC Schich.

Ifjúsági bajnoki:

Rákóczi—DKASE dr Borsony, DVSC—Vargakert Kovács Lajos. DEAC—**Téglaskert Mirki.**

Az „Ujság" is minket igazol

Nem tesz különbséget budapesti és vidéki olvasó között

Az »Ujság« című fővárosi lap írja legutóbbi számában a következőket:

Hütlenek lennénk önmagunkhoz és olvasóinkhoz, ha minden érzelmi és szellemi kapcsolat alapját, az őszinteséget elhagynók, amikor most döntenünk kell a kérdésről:

tehetünk-e különbséget budapesti és vidéki olvasóink között.

Látszólag a kérdés nem is okozhat fejtörést, hiszen ilyen megkülönböztetéshez jogunk sincs. De nem hallgathatjuk el, hogy *egyes lapvállalatok külön fővárosi és külön vidéki kiadást csinálnak* egy idő óta és

a gyorsabb postai kézbesítés kedvéért a vidéki példányokban lemondanak a hírszolgálat teljességéről.

A természetes verseny azt követelné, hogy ezt a példát mi is kövessük.

Ahhoz azonban, hogy az »Ujság« a mai vasúti menetrend mellett korán reggel a vidéki városokba érkezzék,

szerkesztőségi munkánkat legkésőbb este tíz órakor be kellene fejeznünk, mint ahogy befejezik azok a lapok, amelyek most már megkülönböztetést tesznek a fővárosi és vidéki kiadás között.

Aki csak legtávolabbról is ismeri az ujságcsinálás műhelytitkait, bizonyára tudja, hogy a hírszolgálati teljes üzem az egész világon mindenütt az éjszakai órákra esik.

Ekkor érkeznek a nemzetközi tőzsdék jelentései és zárlatai, a nagy diplomáciai tanácskozások kommünikéi, a manapság oly döntő jellentőségű külföldi parlamenti ülések beszámolói. A tengerentúli táviratok — amelyeknek éppen most, a távolkeleti események napjaiban legnagyobb hatásuk van az európai helyzetre — szinte kivétel nélkül csak a késő éjszakai órákban érkeznek.

Már az időszámítási különbségek miatt sem lehetnek itt korábban ezek a fontos hírek. De belpolitikai életünk legjelentősebb mozgalmai is az esti pártkörökben játszódnak le és gyakran az éjszakai pártvacsorákon elhangzott kijelentések szabják meg a politika és a gazdasági élet irányát.

A világ mozgalmas és izgalmas élete nem idomul a tizenegy órakor induló vonatok indulási idejéhez és lelkiismeretünk nem engedi kockáztatni, hogy vidéki olvasóinkkal ne közölhessük éppen azt a hírt, amelyen egyes foglalkozási ágak, országrészek, vagy talán mindnyájunk sorsa múlik.

Nem akarjuk a vidéki közönséget másodrendű olvasóvá degradálni azzal, hogy eltitkoljuk előle a világesemények zömét

és legkevésbé vagyunk hajlandók erre a mostani időben, amelyben úgy a bel-, mint külpolitikában és a világgazdaság életében állandóak a pillanatonként ismétlődő kritikus fordulatok.

Vállalati és ujságírói korrektségből nem szánjuk rá magunkat a közönségnek teljes árért csonka ujságot adni és a korai megérkezés látszatával azt a tényt elhomályosítani, hogy a vidéki olvasóközönség nem néhány órával korábban, hanem *az események nagy részéről vagy egyáltalán nem, vagy csak huszonnégy órával később ben értesül.*

Mert tisztában kell lenni azzal, milyen nehezére esik minden ujságnak azt a hírt pótlólag közölni, amely más lapban már megjelent. A külön vidéki kiadásokat rendező ujságok tehát szemérmesen eldugva, vagy inkább

egyáltalán nem fogják közölni az előtte való napon, tíz óra után történt és a vidéki kiadásokból kimaradt híreket, mert restellik majd bevallani, hogy nem adtak teljes lapot a vidéki olvasónak és »korai« érkezésük tulajdonképpen állandó lekésést jelent.

Éppen azzal a vidékkel szemben nem tesszük ezt, amely nem vehet magának percenként más-más ujságot és amely távol a főváros lüktető eseményeitől, sokszorosan igényt tarthat a teljes és tökéletes informálásra.

Az »Ujság« ezentúl sem tesz különbséget budapesti és vidéki olvasói között. Azt akarjuk továbbra is, hogy az »Ujság« olvasói az ország minden részében ugyanazt az ujságot olvassák, amelyet fővárosi táborunk.

*

Ezeket írja az »Ujság«, amivel a mi álláspontunkat igazolja. A fővárosi lapok nem nézhetik le annyira a vidéki közönségüket, hogy neki csonka lapot adjanak. Remélhető, hogy a többi komoly fővárosi lap is belátja ennek igazságát és nem adja oda magát a vidéki közönséggel folytatott különös játéknak.

A kinai hadsereg Sanghajnál visszavonul a második védelmi vonalba

A kinai repülőgépek elsüllyesztettek egy japán hadihajót

A kínai fronton tomboló harcok során a Sanghainál harcoló kínai hadosztályok elhagyták első védelmi vonalukat, mert szétlőtték a japán tüzérek és hadihajók. Egy japán hadihajó elsüllyesztéséről is hírt adnak a jelentések, melyek a következők:

Csang-Kai-Sek tábornagy felesége kábeltávíratban jelenti Nankingból a Daily Heraldnak:

Az imént értesültem, hogy öt kínai repülőgép Hongkong körül *megtámadott és elsüllyesztett egy japán torpedórombolót.* A hajót öt találat érte és azonnal elsüllyedt.

A *Daily Express* szerint a sikeres bombázás Kvancsao külső kikötőjében történt, Hongkongtól ötven mérföldnyire.

Sanghai déli szakaszán futásban keresnek menekülést a megvert kínai csapatok. A japánok bombavető repülőgépekkel igyekeznek menekülésük útját elvágni, egyidejűleg a japán hadihajók a Vangporól egész éjjel ágyútűz alatt tartották a kínaiak menekülésének nyugati útját.

A japán csapatok már csak három kilométernyire vannak a Sanghai—Nanking vasútvonaltól. Paosanban nem maradtak japán csapatok, mert az egész japán haderő üldözi a menekülő kínaiakat.

A párisi robbantásokkal olasz anarhistákat gyanusitanak

Nagy riadalmat, nyugtalanságot okozott a párisi palotarobbantás és a francia lapok oldalakon foglalkoznak a történtekkel és külföldieket gyanúsítanak. A párisi jelentések a következőket írják:

»*Franciaország a franciáké*«, ez a jelszó a tegnap reggeli lapokban pártkülönbség nélkül a szélsőjobboldali Matin-tól a rádikális baloldali lapokig a Place de l'Etoile-on történt kettős bombamerénylet alkalmából.

Magáról a nyomozás eredményéről nincs hír a lapokban, mert a rendőrhatóságok a vizsgálat érdekében szigorúan titkolódznak. Egyes baloldali ujságok azt írják, hogy »*az olasz Cantelli keze bizonyosan benne volt a dologban*«, akit alapos gyanú miatt a francia-spanyol határon Cerbere-nél a vasúti alagútban történt merénylet után letartóztattak. Erre a Cantellire ki kell terjednie a nyomozásnak, mert akkoriban egy trolytbombát találtak nála. Mikor a ventimiglia—marseillei gyorsvonat ellen merényletet követtek el, szintén trolyt-bombát használtak a tettesek.

Páris, szeptember 14. A francia kormány a pokolgépes merényletek ügyében megindított nyomozást államügynek tekinti. A kormány százezer frank díjjal, egy ujság külön 25.000 frankkal jutalmazza a nyomravezetőket.

A vizsgálat eddig nem tett előrehaladást. ***A romok alatt nem találtak bünjeleket és a rendőrség vegyészei csak feltevésekre szorítkozhatnak.***

A francia kormány a pokolgépes merényletek ügyében megindított nyomozást államügynek tekinti.

Chautemps miniszterelnök is tárgyalt a rendőrség és az ügyészség vezetőivel. Az ügyészség utasítást kapott, hogy *a sajtónak ne tegyen elhamarkodott közléseket.* Kormánykörökben kijelentik, hogy *sem a miniszterek, sem pedig a nyomozó hatóságok nem nyilatkoznak a vizsgálat menetéről.* Ezt az intézkedést a sajtó kedvezőtlenül fogadja.

A *Jour* értesülése szerint lehetséges, hogy a kormány óvatosságának külpolitikai okai vannak.

A külügyminiszteriumban hétfőn este kijelentették, hogy kívánatos volna, ha a sajtó nem emelne vádakat egyes külhatalmak ellen. *A külügyminiszterium állítólag diplomáciai közbelépéstől tart.*

A *Matin* toulousei jelentése szerint lehetséges, hogy Luigi Tamburini ismert olasz anarchista szintén szerepet játszott a merényletben. Tamburinit nemrégiben kiutasították Franciaországból, erre szeptember 10-én elhagyta Toulouse-t és valószínűleg Párisba utazott. Tamburini egyébként részes volt a marseillei olasz konzulátus ellen, valamint a cerberei alagút ellen elkövetett merényletben is.

Uj állások szervezése a műszaki, gazdasági ügyosztálynál, az adóhivatalnál, vadászszálló a Hortobágyon, húsz kertes ház épitése nagyobbszámu családok részére, blokkház épitése az Olajütőben — A városi költségvetés érdekesebb adatai

Legutóbi vasárnapi számunkban közöltük Ary Lajos főszámvevő bevezető jelentését Debrecen város 1938. évre szóló költségvetéséről és megírtuk, hogy a pótadó ismét 80 százalékos lesz, tehát a költségvetés nagyjában és általában a tavalyi keretek között mozog. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kereten belül bizonyos érdekes jelenségek megfigyelhetők ne lennének. — Igy például mindjárt a költségvetés elején az általános igazgatásnál az az érdekesség látható, hogy *a gazdasági ügyosztálynál két gazdatiszti állás szervezését javasolják, a műszaki ügyosztálynál egy műszaki ellenőri, egy mérnöki és két mérnökgyakornoki állás szervezésének, a közigazgatási rendészeti ügyosztálynál pedig egy törzskönyvvezetői, három mezőőri, végül a főügyészi hivatalban egy ügyészi, egy fogalmazói és egy gyakornoki állást szerveznének.*

Az uj állások betöltése

Mindezek a felsorolt állások *1938 májusában kerülnének betöltésre.* Ez tehát azt jelenti, hogy *összesen tíz tisztviselői és 3 altiszti állást ültitanának még be.* A költségvetés indokolásában nyiltan megmondják, hogy a városi műszaki ügyosztályban kevés az építészmérnök, az építkezéseket megfelelően ellenőrizni szinte lehetetlenség, de az utóbbi időben létesített nagyarányú gépészeti berendezésekre tekintettel, nem tudják tovább nélkülözni egy gépészmérnök beállítását sem.

Hortobágyi vadászház és a csárda modernizálása

A költségvetésben több építkezés és beruházás nyer biztosítást. *Igy például a Hortobágyon 40 személy befogadására alkalmas vadász szállót akarnak építeni, a csárdát még tovább modernizálják és mindezekre összesen 150.000 pengőt szánnak.* A hortobágyi vadász szállót a *jövő nyáron* építenék fel.

Még egy nagyobb építkezést vesz tervbe a költségvetés, mégpedig a *tüzoltólaktanyában mászóházat építenek, amely egyúttal légvédelmi célokat is szolgál. Az építkezésre 120.000 pengőt irányoznak elő. Természetesen mind a két építkezést, az előzőt is kölcsönből fedezik*

és a költségvetésbe csak a kamatok és tőke törlesztést állítják be. Hasonlóképpen hitelművelettel gondoskodnak arról a *300.000 engőről,* amelyből a város tulajdonát képező katonai épületeken karbantartási munkálatokat fognak végeztetni.

Az adóhivatal megerősitése

Érdekes adatokat találunk az adóhivatallal kapcsolatos költségvetési tételeknél. A nagyobb méretű adókivetés a fokozott adóbehajtás a meglevő személyzettel teljesen megoldhatatlan. — Ezért javaslatot tesz a költségvetés arra, hogy a központi személyzet felelős tisztviselőinek létszámát és a fogyasztási adó ellenőrző személyzet számát szaporítsák. *Egy főellenőri, egy pénztártiszti és tíz gyakornoki állást kivánnak rendszeresiteni.* Ennek részben átszervezési jellege van csak, amennyiben kizárólag a pénztári tiszti jelentene létszám növesztést, mert a főellenőri állás megszervezésével egy ellenőri állást megszüntetnének, a tiz gyakornoki állás pedig tiz kisegitő munkaerői állás megszüntetését jelenten-. Munkaerőben tehát egyetlen személlyel szaporodna a létszám. Ezeket az állásokat is májusban töltenék be.

Egyébb letesitmények

Uj létesitménynek tekinthető a *modern fertőtlenitő intézet, amelyre már nagy szüksége van a városnak.* Ugy *tervezik, hogy jövő év végén üzembe helyezik.* Erre a célra 260.000 pengőt irányoztak elő, természetesen szintén hitelből fedezik.

Régi kivánságot teljesit a város *néhány illemhely felállitásával,* igy az állatvásártéren, a Déri-téren és a tejpiacon állitanak fel egy-egy ilyen kis házikót.

A köztemetőnél egy külön kút és tároló medence létesitését tervezi a költségvetés 30.000 pengő költséggel.

A közoktatásügyi csoportban az ovodai és az elemi iskolai épületek karbahelyezésére 216.000 pengőt irányoztak elő. A költséget több évre osztják el. Egyes iskolákat egy tanteremmel bővitenek és erre 20.000 pengőt irányoznak elő a költségvetésben.

A Kollégium *400 éves évfordulójával* kapcsolatos létesítményekre a városi hozzájárulást már előirányozzák a jövő évi költségvetésben.

Husz kertesház, munkás blokkház

Általunk anyit sürgetett terveket találunk a költségvetésben a szociális beruházások tételénél. *Nagy családok befogadására alkalmas húsz kertes házat óhajt a város épiteni egyenként 10.000 pengős költséggel. Tiz házat már a következő évben felépitenének és erre előirányozzák a 100.000 pengőt.* Munkáslakások céljaira egy *blokkházat terveznek 100.000 pengő költséggel és ezzel az Olajütőt rendeznék.* Végül egy népszállót épitenek ugyancsak 1938-ban 50.000 pengő költséggel. *A szociális házak költsége negyedmillió pengőt tesz ki.* Kölcsönt vennének rá fel, amit 25 év alatt fizetnének vissza.

A főszámvevő reméli, hogy *1938 októberében hónapban megindithatják a kötelező háziszemét fuvarozását* és erre a célra évente 43.000 pengőt vesznek fel.

A költségvetés

Érdekes a költségvetés indokolásának a közvilágitási fogyasztásra vonatkozó része is. Az utcai gázvilágitást még szaporitják is a jövő esztendőben és igy összesen kerek számban 340.000 köbméter gázt fognak elhasználni évente az utcák közvilágitására, ugyanezt a célt szolgálja még 400.000 kilowatt villanyáram is. Az egész 143.000 pengő költséget jelent.

A költségvetésben a Nagyerdei, Hapápi, Bánki és Guti erdei hidak, azután több helyen erdőőri és tisztilak épitésére 25.000 pengőt vettek fel.

Nyirlugosig kiépitik az erdei vasutat

A beruházások közé tartozik az *erdei vasutnak Nyirlugosig való kiépitése* 100.000 pengős költséggel. Persze, ezt elosztják több évre.

Borfermelők,
kőcsmárosok és vendéglősök részére szükséges
borkonzerváló és musterjesztő
szabadalom eladására nagy kereseti lehetőséggel
üzletszerzőket felveszünk.
„Pincmester" Budapest VIII. Hunyadi utca 4.

Érdekes a költségvetésnek az a része, amely a világitási vállalatnál az áramárakkal foglalkozik. A tiz legnagyobb magyar várost véve figyelembe a magánháztartások számára Debrecenben a legolcsóbb a villanyáram ára. Pécsen ugyanannyi, a többi városokban mindenütt magasabb. Az ipari villanyáram Győrben és Pécsen 25 fillér, Debrecenben egy tarifa mellett 28 fillér, kettős tarifa mellett 25 fillér, a többi városokban 30—45 fillér között mozog.

Hány nyugdijasa van a városnak?

A városnak 505 nyugdijasa, illetőleg árvája van és 33 egyénnek kegydijat folyósit. A nyugdijasok összesen *750.000 pengőt vesznek fel.*

A költségvetés természetesen még nagyon sok más érdekes adatot is tartalmaz, amelyekre alkalmilag még visszatérünk.

Fordulat és megoldás várható a Homokkerti villamos ügyében

A homokkerti villamos ügye úgy látszik megoldás előtt áll. A HÉV igazgatósága kezdeményező lépéseket tett, hogy a várossal teljes egyetértésben megfelelő és mindenkit kielégitő megegyezésre jussanak és kedvező megoldást találjanak.

Az érdekelt felek részéről dr. Kölcsey Sándor polgármester, dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsos, és dr. Pajor Győző th. tisztifőügyész, valamint a HÉV részéről Erdélyi Vince igazgató, dr. Szász János jogtanácsos és Gál Samu HÉV üzletigazgató helyszini szemlét tartottak a Homokkertben.

A szemle után alkalmasint megindulnak a tárgyalások, amelyek reméljhetőleg közös megértés és jóakarat folytán jó eredményre is fognak vezetni.

A város diszes oklevélben köszönte meg Boross Jenő amerikai ezredesnek a Déri-muzeumnak ajándékozott képet

Az oklevelet Fáy István főispán és Zöld József helyettes polgármester nyujtják át

Mint ismeretes, Boross Jenő amerikai ezredes, hazánk fia, értékes Van Dyck képet adományozott a Déri-múzeumnak, melyet ünnepélyes keretek között adott át tíz nappal ezelőtt *Lázár Andor* igazságügyminiszter. A város diszes oklevélben mond köszönetet az adományozónak. A Debreczeny Tivadar által készitett művészi kiállitású pergamenre irt oklevelet dr *Sőregi János*, a Déri-múzeum igazgatója szövegezte. Kifejezésre juttatta annak jelentőségét, hogy külföldre szakadt hazánk fia külföldön szerzett vagyonából vásárolt értékes képet juttatta hazájának, közelebbről Debrecennek.

A pergamentet diszes bőrtokba zárták. Az oklevelet *Fáy István* főispán és *Zöld József* h. polgármester személyesen vitték fel az éppen Budapesten tartózkodó Boross Jenőnek és ünnepélyesen átnyújtják.

Sztalin egymásután mozditja el a szovjet miniszterelnököket

A kirgiz szovjetköztársaság több népbiztosát és az ottani kommunista párt számos vezetőjét felmentették hivataluktól és börtönbe vetették. *A vád az, hogy tűrték egy nacionalista burzsoázia fészkét.* Sztalin tisztogatási akciója a 11 szovjetköztársaság közül már hét köztársaságban mozditotta el a miniszterelnökőket helyükről.

Helyszini szemle a diakonissza szekház telkén

Dr. Kölcsey Sándor polgármester, Zöld József h.-polgármester és dr. Vida Szücs Imre műszaki tanácsos társaságában tegnap délben helyszini szemlét tartott a Nagyerdőn kijelölt helyen, ahol a diakonissza székházat fogják felépiteni.

A város a maga részéről minden tekintetben elősegiti azt a tervet, hogy a nagy épitkezés és hatalmas székház még az ősszel tényleg tető alá kerüljön, amint ezt az egyházi körök óhajtják.

Magyar szénre és fára kitünő a salgótarjáni
„LUNA" tűzhely és
„KALOR" kályha.
Főleraket:
SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

Termelők dicsősége és vásárlók öröme lesz az októberi virág, gyümölcs, borkiállitás és vásár

Lázár Andor miniszter elvállalta a fővédnökséget. — A rendezőség mindent megtett, hogy teljes legyen a siker. — Debrecen várja a kiállítók és árusítók seregét. — Közönség lesz, de hozzák el a környék minden javát azok, akik a magyar virágnak, gyümölcsnek és bornak szolgálatában állanak.

Hetek óta lázas készülődéssel szolgálja a rendezőség azt a nagysikerünek igérkező kiállitást, melyet a Tikáv területén október 2-ától október 10-éig bezárólag rendeznek meg.

Mondani se kell, hogy ez a kiállitás és nem utolsó helyen vásár pótolja mindazt, amitől Debrecen ebben az esztendőben érthetetlen és megmagyarázhatatlan okokból elesett.

A szépen fejlődött Tikáv vakációzott ebben az esztendőben, holott egyetlen város iparos és kereskedő társadalmára úgy rá nem fért volna a segítés, segítség, mint éppen Debrecen népére.

Ezen már nincs mit keseregni, de fejleteni nem szabad ezt a lemaradást akkor, mikor Nyíregyháza és Hajdúböszörmény is csodát tudott teremteni.

Szerencsére az utolsó menekvést, ezt az őszi kiállítást és vásárt a helyi idegenforgalmi iroda vezetősége és néhány lelkes ember

olyan lelkes kedvvel, olyan elnyühetetlen lelkesedéssel vette kézbe, hogy sikert ígér becsületes munkájuk.

Megmozgatják az ország népét, hogy elhozzák ide azért, hogy látván lássák, nem veszett el minden. Van mit mutatni, van mit adni, ha akarjuk. Filléres vonatokat, ötvenszázalékos állandó utazási kedvezményt biztosítottak az ország minden részéből a hozzánk jövőknek.

És ami szép, ami jó van ezen a területen, azt mind összehozzák.

Virágesodák ejtik ámulatba a nézők seregét a virágok városában. Ezen a téren olyan kultúránk van, hogy minden más várost versenyben és versenyen kívül rég elhagytunk.

Gyümölcs, szőlő termelésünk legjava ott lesz. El kell jönnie minden termelőnek, ide kell hoznia minden szép és jó anyagot, mert ez a kiállítás és vásár nemcsak nagy élniakarás demonstrálása, hanem annak a tényes bizonysága is lesz, hogy mit tudunk saját erőnkből adni!

Bizonyság arra, hogy a Tiszántul minden mostoha sorsa mellett is sokat ad, többet, mint remélni merte volna valaki.

A borkiállitás kitűnő anyagáról szintén lehetne irni, de erről külön fog beszélni maga a kiállított finom borok özönc.

És ami új föltétlen sikerre számot tartó újítás az, hogy a helyszinen mindjárt vásárolni is lehet. Virágot ugyanúgy, mint almát, vagy barackot, bort és mindent, amit a termelői kedv összehoz.

Valóságos őszi vásár lesz, azzal a különbséggel, hogy a kiállított anyag legjobbjai kerülnek a vevőhöz.

Hogy csak egyetlen esetet említsünk most meg: eljönnek a külkereskedelmi hivatal illetékes tisztviselői, hogy látván lássák az anyagot, mely export célra is felette alkalmas. A Tiszántulnak ezidén jelentős diótermése van, soha jobb alkalom az értékesítésre, mint a mostani kiállítás.

Az itt bemutatott és eladásra felhozott árut jobb kedvvel és a termelőtől egyenesen szerezheti be a vásárló közönség, amivel jól jár kiállító és vásárló egyaránt.

De megmozgatta a lelkes rendezőség a rokonszakmákat is, mintegy bizonyságul arra, hogy a termelő mindig lelkes támogatója volt a magyar kisiparnak.

Hely bőségesen van, mézeskalácstól szőlő-sajtóig és permetezőgéptől kerti asztalig mindennek teret ad a kiállítás és vásár rendezősége.

A debreceni kisipart kárpótolja valósággal az elmaradt Tikávért. Helyet, alkalmat, módot ad arra ez a vásár és kiállítás, hogy valami élet, megmozdulás, kereset teremtődjön éppen abban az időben, mikor a termelő, gazdálkodó tud áldozni is az őszi betakarítás után közszükségleti célokra.

Hogy milyen nagyszabásúnak igérkezik ez a kiállítás és milyen országos sikerűnek mondhatjuk már is, arra igéret az, hogy maga Lázár Andor igazságügyminiszter vállalta a fővédnökséget.

Ünnepi keretben, országra szóló ünnepséggel nyitják meg és adják át mindazt az érdeklődésnek, amit itt felhalmoznak, összehoznak.

Ennek az esztendőnek utolsó és sajnos az első megkapaszkodása, utolsó nagy, nyilvános gazdasági seregszemléje.

Éppen ezért minden termelőnek ott a helye.

Mindenki, akit illet, és akit közelről érint a Tiszántúl virág, gyümölcs, szőlő és bor kultúrája, igyekezzék a legjobbat, legszebbet adni.

Nemcsak azért, mert a reklámnak, jó üzletnek is nyilvánvalóan nagyszerű teret nyujt ez a szép megmozdulás amellett is, hogy a Tiszántúl dolgos, lelkes, minden megmozdulásért lelkesedést adó népe megérdemli a figyelmet és a legilletékesebb kormánykörk támogatását.

Az, amit az Idegenforgalmi Iroda a Gyümölcstermelők Egyesületével ad, minden dicséretet megérdemel és minden pártolást.

A jelentkezések folynak, minden ezirányú felvilágositást készséggel nyujt a városi Idegenforgalmi Iroda.

Magasabb rokkantjárulékra kötelezte a Rokkantsegélyzőt a tábla egy munkás perében

A Magyar Rokkantsegélyző és Nyugdíjegylet, melynek Debrecenben is sokezer tagja van, az utóbbi időben folyton csökkentette a tagjainak juttatandó illetményeket. Emiatt sokan pert indítottak, de a bíróság elutasította ezeket a kereseteket.

Legutóbb fordulat következett be a tömegperekben. *Tóth János* volt gyári munkás évtizedekig fizette a díjakat, de amikor rokkanttá vált, a rokkantegylet *csak havi 6.19 pengőt fizetett neki*, majd ezt az összeget is *leszállította 3.20 pengőre*. Ekkor Tóth pert indított az egylet ellen, rokkantsegélye felemelése végett. A budapesti tábla Külleytanácsa megállapította, hogy az alperes egylet nincs olyan anyagi romlásban, amely a nagymérvű járadékcsökkentést indokolttá tenné, *az 1936 július 1-től alkalmazott segélyleszállításoknak nincs jogos alapjuk*. Éppen ezért megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét és kötelezte a rokkantegyletet, hogy *a 3.20 pengő helyett visszamenőleg 1936 július 1-től kezdve havi 6.19 pengő járadékot fizessen*, végrehajtás terhe mellett. Az elmaradt részleteket egy összegben kell kifizetnie. A tábla ítélete jogerős.

A csintalan öreg majoros miatt a vádlottak padjára került egy asszony

Hajdu Zsigmond hajdúböszörményi gazdalkodó tanyáján volt alkalmazva, mint majoros a 60 éves Kiss József. Igen unta magát egyedül a tanyán és elhatározta, hogy asszonyt szerez, hogy ne legyen olyan egyedül. Csintalan kedvében azt mesélte a leányoknak, özvegyeknek, hogy övé a szép tanya és igen jó dolga lenne annak, aki vele együtt lakna. Felesége elhagyta és jól járna, aki gondját viselné és még öreg napjait bearanyozná is. Többen hallgattak rá és tanyázgattak az öreg majorost vidámítva, de nem maradtak huzamosabb ideig, mivel hiába volt a szép tanya, ha pénzt nem láttak egy fillért sem. Legutóljára Szabó Margit osztotta meg a magányt a 60 éves majorossal, de ő már bajba került. Csendőrségre vitték és onnan a vádlottak padjára került a debreceni törvényszéken.

Dr. Jóna Kálmán bíró előtt a következőket mondotta el Szabó Margit:

— Úgy volt a kérem, hogy a vén majoros minden szépet és jót igért nékem, csak maradjak a tanyában. Azt mondta, hogy minden az övé, a gyermekei másfelé élnek, felesége meg elhagyta. Bemutogatott mindent és én elhittem, csak azt találtam furcsának, hogy módos gazda léttére hogyan lehet olyan szegényes a ruhája és olyan ápolatlan. Azt mondotta, hogy azért, mert nincs, aki gondját viselje. Ott maradtam vele a tanyán, jól is meat sorom, de egyszer, mikor tyukokat vittem be eladni a piacra, hogy az árából bort és dohányt vigyek ki a tanyára, elfogtak az úton a szomszédok és a csendőrségnek adtak át. Akkor tudtam meg, hogy **a tanya nem Kiss Józsefé és hogy a gazdája tyukjait adatta el velem.** Ha tudtam volna, hogy a vén ember csak majoros, nem maradtam volna a tanyában.

Az ügyész kérte a bűnösség megállapítását orgazdaság miatt. Kiss ellen, akit lopással vádol, elfogató parancsot adtak ki, mert a leleplezés után eltünt a tanyából, ahol a vagyonos gazdának kijáró örömöket élvezte.

A bíróság tekintettel arra, hogy Szabó Margit jóhiszeműségét megállapították és dr. Leveles Imre védő által előállított tanuk is igazolták, hogy az öreg majoros másokat is megtévesztett, felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

Vízhatlan talpu
„Astra" cipők
minden nagyságban.
Férfi és női varrottalpu
„Rigi" cipők
nagy választékban.
NEUMANN
Takarékossági tag. Svetits palota.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: *Kettes számú kémiroda.* Izgalmas kémfilm! Előadások 7 és 9 órakor.

Agyonvert egy disznót a kis kondas és azután félelmében felakasztotta magát

Megdöbbentő esetről tettek jelentést a balmazujvárosi csendőrök. Lajter Imre 16 éves kondásgyerek, aki Arva Imre tanyáján volt alkalmazva, úgy megütött egy disznót, hogy az megdöglött. A legényket megdorgálták és a kis kondás attól tartva, hogy súlyosabb következménye is lesz a disznó agyonverésének, felakasztotta magát és mire rátaláltak, meghalt.

Az esetről jelentést tettek az ügyészségnek is, tekintettel arra, hogy bűncselekmény nincs, a temetési engedélyt megadták.

Abesszíniában még mindig harcolnak

Carlo Carrini, a keletafrikai olasz haderők tábornoka hirtelen meghalt. Carrini a legutóbbi napokban egy hadjáratot irányított Dessie környékén és a hegyekben harcoló abesszin gerilla csapatokat akarta leszerelni.

A fáradtságos harcokban, menetelésekben kimerült a tábornok és amikor visszaérkezett a főhadiszállásra, szívszélhüdést kapott és meghalt. Az elhunyt tábornok szervezte meg a lombardia fasiszta miliciát.

A must sűrítését engedélyhez kötötték

Most jelent meg a hivatalos lapban a rendelet, hogy a kormány a must sűrítését engedélyhez köti. Ezután tehát a 250.000 hektoliterben előirányzott must sűrítését csak azok a vállalatok végezhetik, amelyek kötelezettséget vállaltak, hogy az intervenciós szövetkezeten keresztül szerzik be és értékesitik a sűrített mustot. Biznak abban, hogy e rendelet következtében a katasztrofálisan zuhant mustárak emelkedni fognak, a közeli napokban pedig megállapitják, milyen minimális áron kell a mustot felvásárolni

— **Elmarad a csehmagyar mérkőzés?** Masaryk halála nemzeti gyászt jelent Csehszlovákiában és abban az esetben, ha a gyászszertartást vasárnap rendezik meg, akkor megtartják a vasárnapi budapesti mérkőzést.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Megcsalt az élet

Megcsalt az élet,
Élni jaj be kár,
Elhagyott minden,
Rám senki se vár.

Egyedül maradtam,
Mint a lehullt levél,
Minden csak a régi
Szépségről beszél.

Egyedül az úton
Búsan megyek én,
Nem szeretek senkit,
Semmi sem enyém.

Megcsalt az élet
Egyedül maradtam.
Búsulok, kesergek
Egyedül, magamban.

GYÖRGYI GYULA.

— **Folyovich József az új vidéki főkapitány.** Ferenczy Tibor főkapitány utódjául Éliássy Sándor vidéki főkapitányt nevezik ki, míg az új vidéki főkapitány Folyovich József dr. miniszteri tanácsos, a Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatóság vezetője lesz. A kinevezés legközelebb megjelenik a hivatalos lapban.

— **Megalakult a windsori herceg barátainak világszövetsége.** Angliában „Oktavianusok világszövetsége" néven társaskör alakult, melynek tagjai törhetetlen hűséggel ragaszkodnak a volt angol királyhoz, a mostani windsori herceghez és erélyesen állást foglalnak minden esetben a volt uralkodó személyével kapcsolatban nyilvánosságra hozott rosszindulatú híresztelésekkel szemben.

Világvárosi hangversenysorozat

— **Kilenczer napoltak el egy tárgyalást.** Jóna Kálmán dr. bíró megidezte tárgyalásra Szentesi Zoltánné és özvegy Nagy Endréné budapesti lakosokat, akik ellen folytatólagosan elkövetett csalás miatt indult eljárás. A két vádlott asszony nem jelent meg a bíróság előtt, csak a tanuk, akik már kilenczer jelentek meg hiába, vidékről utazva a tárgyalásra, mivel a vádlottak még egyszer sem jelentek meg. Az ügyész indítványára elrendelte a bíróság, hogy a két asszonyt, akik orvosi bizonyítványt küldtek, törvényszéki orvosszakértő vizsgálja meg Budapesten és ha nem súlyos betegek, azonnal tartóztassák le őket és fogságban maradnak mindaddig, míg az új tárgyalás napját nem állapítják meg.

x **Zongorázni** tanitok kezdőket, haladókat akadémiai módszerrel. Hatvan ucca 24., első ajtó.

— **Megszakadt a telefon- és távíróösszeköttetés Páris és a vörös Spanyolország között.** Titokzatos események történhetnek Valenciában és Barcelonában, mert megszakadt a telefon- és távíróösszeköttetés Franciaország és a két vörös város között.

— **Be kell jelenteni minden kerékpárt.** A belügyminiszter elrendelte, hogy október 7-től 25-ig be kell jelenteni a hatóságnál minden kerékpárt és kerékpárnak minősülő segédmotorost. Igy meg fogják állapitani, hány kerékpár vesz részt a közúti forgalomban. **Ez az első lépés a kerékpárnak tendszámmal való ellátása felé.**

Elveszett. Külföldi társaság augusztus 21-én Hortobágyi Csárda és debreceni útja folyamán **300 gyöngyszemes zöld köves medáliás nyakéket** elveszített.
Kéri megtaláló, nagyobb jutalom ellenében leadni Budapesten, Schmerber és Fődes cégnél IV. Szervita tér 5.

— **Veszedelmes betörőbanda vezérét fogták el a vonaton.** A csengődi vasutállomáson az egyik vasutas gyanusnak talált egy férfit. Figyelmeztette a csendőröket, akik felismerték benne Hódi László kiskunhalasi asztalost, aki 55 rendbeli betöréssel börtönbe került, ahonnan kétszer is megszökött. A csendőrök megbilincselték Hódit a vonaton. Beismerte, hogy szökése után bandát alakított és a detektívek Hódi kiskunhalasi lakásán kocsira való értékes holmit találtak.

x TANKÖNYVEKET használtat, összes iskolákba elad-vesz, cserél Kultúra Antikvárium, Szent Anna ucca 3.

— **Harmincmillió munkanap veszett el a sztrájkok miatt.** A genfi nemzetközi munkaügyi hivatal megállapítása szerint az idén nem kevesebb, mint harmincmillió munkanap ment veszendőbe a világon az általános bérharcok és sztrájmozgalmak miatt.

— **Megrágalmazta, hogy a MÁV-tói azért bocsájtották el, mert feltört egy vagont.** Durva becsületsértési pert tárgyalt a debreceni büntetőjárásbíróságon dr. Janka Dezső járásbíró. A per előzménye a vádirat szerint a következő: Borsó Mihály HÉV. pályamunkás ez év július 12-én többek jelenlétében Nagy Lajos pályamunkásnak a következőket mondta: Azért bocsájtotta el Nagy Lajost a MÁV, mert egy vagont feltört, állandóan részegeskedik, a lábán most is lopott cipő van. Ezt Nagy Lajos kikérte magának. Délután megismétlődött a sértés, amikor is Borsó Mihály a Nagyerdőn lévő rendőrőrszoba előtt Kádár László rendőrfőtörzsőrmester előtt is elmondotta a délelőtti sértéseket. Itt szó szót követett, majd a vitatkozás hevében Borsó torkonragadta Nagy Lajost és egy közeli bokorba hajította. A járásbírósági tárgyaláson Borsó részben beismerő vallomást tett. Kijelentette, hogy a sértettet nem bántotta, ellenben a vádirat szerinti kijelentéseket megtette. Kádár László rendőrfőtörzsőrmestert hallgatta még ki a bíróság, de ítélethozatalra nem került sor, mert még egy, a sértett által bejelentett tanut hallgatnak ki.

Szigeti, Dohnányi, Guglielmetti, Pankey, Ungár Imre

— **Sajtóper.** Simonffy Pál cikket irt arról, hogy Fekecs Géza debreceni lakost a rendőrség betörés gyanuja miatt elfogta. A cikk kitételei miatt Fekecs Géza sajtópert indított, melyben kedden tartott tárgyalást a Tokay-tanács. Simonffy a valódiság bizonyításának elrendelését kérte és kihallgatását kérte detektíveknek és vitéz dr. Tóth Gyula rendőrtanácsosnak. Bejelentette azokat a bírósági iratokat is, melyek Fekecs ügyeire vonatkoznak. A bíróság elrendelte a bizonyítást és közelesen megtartják a folytatólagos főtárgyalást.

— **Törvényszéki orvosszakértőt küldenek ki a vádlotthoz.** A debreceni törvényszék előtt Tokay-tanács elé volt megidézve két sajtóperben mint vádlott Sziliczey Várady Gyula, de nem jelent meg. Orvosi bizonyítványt küldött, melyben bejelenti, hogy belátható időn belül nem is jelenhet meg a tárgyaláson olyan betegsége van. A bíróság elrendelte, hogy törvényszéki orvosszakértő vizsgálja meg a vádlottat a lakásán, hogy megállapítani tudják, hogy milyen állapota van. Ha tényleg olyan a betegsége, hogy nem lehet hosszú ideig a törvényszékre idézni, akkor a bíróság a lakásán tartja majd meg a tárgyalást.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉSEK: Vitéz Juhász Bálint fm. fia, István, Hajdúsámson. Huszti János fm. fia József, Haláp. Gém Ferenc fm. fia, Ferenc, Nyirbéltek. Kis Pál borbély, leánya, Piroska, Tiszafüred. Bakó Sándor fm. fia, Sándor, Józsa, Pap János fm. leánya, Jolán. Miklósi Gábor lakatos leánya, Mária, Szeder u. 6. Cs. Nagy Antal ny. csendőr leánya, Róza, Bellegelő 535. Fekete József fm leánya Júlia, Legányi u. 37. Pázmándi János fm. leánya, Erzsébet, Bellegelő 212. Biczó Rezső méruök leánya, Mária, Kardos u. 3. Szalontai János ujságárus leánya Katalin.

HALÁLOZÁSOK: B. Szabó Róza ref. 7 hónapos, Bellegelő 468. Holló Sándor ref. 2 éves, Püspökladány. Kiss Barna ref. 4 hónapos, Gyár u. 4. — Mázló Katalin ref. 9 hónapos, Veresegyházi Tamás u. 4.

— **Lebrun elnöknek 1600 keresztgyermeke van.** Lebrun francia köztársasági elnök a napokban vállalta egy bretagnei család 15-ik gyermekének keresztapaságát s ezzel 1932-ben történt hivatalba lépése óta 1600 esetben lett keresztapa.

— **Kétszer ugrott a villamos elé, mert a románok elvették vagyonát.** Budapesten villamos elé vetette magát egy férfi, de a kocsit lefékezték. Mikor a rendőr a főkapitányság felé kísérte az öngyilkosjelöltet, kitépte magát a karjaiból és újra egy villamos elé vetette magát, de ismét lefékezték a kocsit. Elmondotta, hogy Széky Árpádnak hívják, Erdélyben kőbányája volt, de a románok elvették minden vagyonát és kiutasították. Azóta családjával a fővárosban nyomorog.

x **Beiratkozások a zeneiskolában.** Debreczen sz. kir. város zeneiskolájában beiratkozni lehet naponta délelőtt 9—1-ig és délután 3—6-ig. Az összes tanszakokra. Beirátási díj 6 P. Tandíj: alsóosztályokban 12 P. Zeneműv. Főiskolára készülők 15 P-t és zenei óvodában 3 P-t fizetnek havonta.

a Zenekedvelők Köre 30. jubileumi évében

— **Hajdú megye közegészségügyi állapota.** Hajdú megye közigazgatási bizottsági ülésén Gaertner István m. kir. tiszti főorvos jelentést tett az augusztus hónapban uralkodott közegészségügyi viszonyokról. A jelentés érdekes adatokat tartalmaz: Házasságkötések száma 63, (zárójelben a mult havi adatot közöljük: tehát juliusban 27), születések száma 459 (423), meghalt 233 egyén (255), természetes szaporodás 226 (168), egyéven alul elhalt gyermekek száma 88 (74), tehát az élveszületések 19.5 százaléka (17.4 százalék). Gümőkórban 13 egyén halt meg, az összes halálesetek 5.5 százaléka. Előfordult a mult hónapban hastífusz 19, (egy halálozással, a mult hónapihoz képest héttel több), vérhas 30, (3 halálos) öt megbetegedéssel és két halálesettel több, mint juliusban volt, difteria 16 (14), vörheny 3 (4), szamárköhögés 16 (15), váltóláz 6 (8). Baleset vízbefulás folytán 2 egyén halt meg, hatan felakasztották, ketten agyonlötték magukat, két embert agyonvertek. A jelentést tudomásul vették.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK HUZÁSA

10.000 pengőt nyert: 34816.
4000 pengőt nyert: 26188.
3000 pengőt nyert: 6214.
1000 pengőt nyertek: 1103, 45236, 61779, 81232, 82275.
800 pengőt nyertek: 9927, 18666, 25622, 26766, 28598, 49748, 56318.
600 pengőt nyertek: 4459, 16297, 54048, 67720, 68937.
500 pengőt nyertek: 25296, 27220, 31864, 66663, 70890.
300 pengőt nyertek: 2915, 6403, 6927, 7124, 9140, 11144, 19597, 20568, 22167, 23348, 23832, 24956, 26741, 31280, 36142, 37561, 38043, 40090, 43744, 45272, 48792, 50955, 51183, 51562, 53041, 53925, 55684, 64536, 68636, 69315, 69611, 72076, 72323, 74523 85291.

— *Irodai tanfolyam.* Naményi Gyorsíróiskola »Irodai Tanfolyamain« folyik a gyorsírók, gépírók szakszerű kiképzése. Államvizsga, államérvényes bizonyítvány. Állásközvetítés. (Batthány u. 11.)

x **Vattay Margit tánciskolájában,** szeptember hó 14-én diák tánctanfolyam kezdődik. Step és balett táncok tanítása, Kossuth ucca 11. szám.

— **Zaharoff mesés örökségét egy szabónő igényli.** Sir Bazil Zaharoff, a mult évben meghalt ágyukirály örökségére egyre jelentkeznek az igénylők. Most Klinova Antónia lengyel szabónő okmányokkal bizonyítja, hogy ő az elhunyt unokahuga és így egyedüli örökös. Az örökség odaitélése még nem történt meg, mert a végrendeletet nem ismerik, melyet a legendás életű Zaharoff rejtélyes körülmények közt intézett el.

x **Grünfeld S. angol és francia női divatterme. Piac u. 58. I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.**

— **Nem azonos.** Beszámoltunk arról, hogy Pongrácz Vidorné és társai ügyében a debreceni törvényszék megkezdte a főtárgyalást. A vádlottak sorában van Csukás Lajos lakatos is. Ezzel kapcsolatban annak közlését kérte Csukás Lajos reszelővágóm., akinek a Nagyvárad uccán van a telepe, hogy nem azonos a vádlottként szereplő fiatal lakatossegédel.

— **Tizenöt nap az öeskavas miatt.** A pályaudvarnak a patkógyár előtti területéről Csekenyák Miklós közel két mázsa súlyú sindarabokat hordott el, azzal, hogy kiviszi a pályaudvar területéről. Tettenérték a vasuti munkások, meglelték az elhordott vasdarabokat és a menekülő tolvajt elfogták. Dr. Jóna Kálmán bíró vonta kérdőre a tolvajt, Csekenyák Mihályt, aki tagadta, hogy bűnös lenne. Azt hangoztatta, hogy részegen került csak arra a helyre a vasat más hordhatta el. A tanuk vallomása alapján a bíró elitélte Csekenyákot 15 napi fogházra. Az ítélet nem jogerős.

Olcsó bérletek évi 8 pengőtől kezdve

— **Elpálinkázta a tejpénzt, elitélték 15 napi fogházra.** Szakál György debreceni gazdálkodónál volt alkalmazva mint kocsis Gyuró Péter, aki tejet hordott be a városba. Az egyik vevőtől átvett 10 pengő tejpénzt, de nem adta a gazdájának, hanem végig járta a kocsmákat és elpálinkázta, elmulatta a pénzt. Az egyik vendéglőben találkozott a gazdájával is, aki nem is sejtette, hogy az ő pénzéből mulat a fiatal kocsis és ezért még ő fizetett neki félliter bort. Később tudta meg a sikkasztást és feljelentette cselédjét, akit dr. Jóna Kálmán bíró elitélt 15 napi fogházra. Az ítélet jogerős.

— **Felhivom a női szabóiparosok** figyelmét a ref. egyház **árvaleányok** ruhapályázatára. Pályázatokat f. hó 22-ig lehet beadni. Bővebb **felvilágositás a ref. egyház hivatalában kapható. Szakosztályi elnökség.**

GYÁSZ ROVAT

Papp Ferenc életének 77. évében elhunyt. Temetése 15-én délután 4 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó teréből. Lakás Pesti ucca 51. Temetését Bartha vállalata végzi.

— **Frontharcosok országos találkozója október 2-án.** Budapesten a Hősök emlékkövénél október 2- és 3-án országos frontharcos találkozót rendeznek. A Hősök emlékkövénél felállítandó kegyeleti fáklyát, most először fogja meggyujtani József főherceg, a szövetség örökös díszelnöke. A posta külön bélyeget fog kiadni és az ünnepség idején megkondulnak az ország templomaiban a harangok.

— **Botrányt rendeztek a románok a magyar győztes ellen a brassói autóversenyen.** A Barassóban rendezett Grand Prix-en gróf Festetics Ernő és bátyja, Miklós képviselték a magyar színeket. A versenyt Ernő gróf nyerte meg, de a megvadult sovinista oláhok kövekkel, homokkal dobálták meg, úgyhogy a verseny meg is akadt. — Miklós grófot és szerelőjét bántalmazta is a tömeg. A csendőrség nem tudta a rendet tartani. Az eredményt se merték nyiltan kihirdetni, hanem csak a vacsorán adták át a díjat. — A példátlan botrányról jelentést tettek a román belügyminiszternek.

— **Fiatal orvosokat telepítenek a csongrádi tanyavilágba.** A Nemzeti Önállósítási Alap tervbe vette, hogy anyagi segítséget ad azoknak a fiatal orvosoknak, akik tanyaközpontokban akarnak letelepedni. Csongrád megyéhez már felhivást intéztek, hogy jelentse be, hány orvosra van szükség.

— **Fuvarosok ezrei akarnak felvonulni a fővárosba.** Fuvarozási rendeletet terveznek a minisztériumban és a rendelet nem kedvező a fuvarosokra, akik a tazai gyülésen kijelentették, hogy felvonulnak a fővárosba, ha kell tizezren is, hogy tiltakozzanak a fuvarozási rendelet ellen.

— **Megnyilt a városi nagyerdei fedett uszoda.** A városi nagyerdei fedett uszoda 1937. évi szeptember hó 15-én szerdán üzembe helyeztetett.

x **Dr Hetey Gusztáv** VIII. ker. városi orvos rendelését megkezdte. Lakás Thury András u. 6. sz. (Nyilastelep).

— **Megmenekültek az Északi sarkon lezuhant repülők.** — Hétfőn az Északi sarkon jéghegynek rohant Zadkov szovjetrepülő és gépével lezuhant. A Krassin jégtörő hajó most megmentette a repülőt és társait. Semmi bajuk sem történt.

— **Lázrohamában leugrott az ablakon.** Miskolcon a kórházban ápolták Jákó Sándorné nevü beteget, aki lázálmában kiugrott az ablakon és sérüléseibe belehalt.

— **Cigányok véres verekedése.** Szegeden cigánybált rendeztek és összevesztek, véres verekedés kezdődött. Több sérült van, köztük Farkas István, akinek a sebei életveszélyesek.

x **Várom Önt,** hogy bemutassam Philips E. K. A., Standard rádióimat. Nánássy, Kálvin tér 3.

— **Felrobbantott egy házat a terpentin.** Nagykanizsán óriási robajjal összedőlt egy földszintes ház, — a romok közül felcsapó lángot eloltották. Megállapították, hogy viaszt és terpentint melegitettek a tűzhelyen. A felügyelet nélkül hagyott folyadék forrni kezdett és kifutott. A terpentin lángralobbant, majd amikor a zárt helyiségben nem volt már megfelelő mennyiségü oxigén, felrobbant. Emberéletben nem esett kár.

— **Agyonlőttek egy híres betyárt.** A csendőrökkel vivott harcban elesett a Feketehegyek utolsó betyárja: Gojko Szandics, aki egy Kraljevoban elkövetett gyilkosság után mintegy 10 évig a Feketehegyekben élt, kiskirály volt és rettegésben tartotta a környéket.

Vakmerő rablótámadás egy őrnagy özvegye ellen

A megtámadott úrasszony revolvert rántott a támadóra

Budapest, szeptember 14. Kedden este Budán a Péterhegyi úton egy villában vakmerő rablótámadás történt. Fiatal suhanc az ablakon át belopózkodott a házba, **és özv Balassy József őrnagy özvegye háta mögé osont és egy súlyos tárggyal fejbesujtotta. Az asszony nem vesztette el lélekjelenlétét s a suhanc felszólítására pénzkeresés ürügyével a szekrényből revolvert vett elő, ráfogta a fiatalemberre,** akinek azonban az ablakon át sikerült elmenekülnie, az özvegy utána lőtt és még nem tudni, hogy a golyó talált-e. Pontos személyleirást adott a rendőrségnek, amely most erélyesen nyomozza a vakmerő rablótámadót.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ
naponta frissen ismét csak
Monokynál (Esterházy lerakat)
Piac ucca 30. Telefon 21—49. kapható.
Sajtok, szardiniák, compótok, főzelék- és huskonservek a legnagyobb választékban!

DOJÁRÁS

Hazánkban a Kárpát medencéjét a Földközi tenger felől jövő meleg levegő árasztja el, s a hőmérséklet nyugaton 20—21, délen és keleten 22—23. Budapesten 22 fokig emelkedett. Esőt az esti órákig nem jelentettek.

Jóslás: Déli, délnyugati szél, nyugat felől erős borulás, több helyen (főként nyugaton) eső, zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Bourbon hercegnő lett egy rovottmultú füszereslányból.** Cotillon kisasszony, aki botrányos históriával szerzett magának hirnevet Párisban, most Bourbon hercegnő lett. Ugy történt, hogy 1910-ben a párisi bíróságok megadták a jogot egy kalandornak a Bourbon hercegi cím viselésére, mert a francia forradalom lefejezett XVI. Lajos király egyenes leszármazottjának mondotta magát. A család egyik tagja, Lajos Károly Bourbon herceg most az anyakönyvvezetői hivatal előtt elismerte, hogy a csinos Cotillon kisasszony az ő leánya. Mozgalmas élete során lopásért hat havi börtönre el is volt már ítélve, füszerüzletben is volt már kiszolgáló lány.

— **Hogyan él a 108 éves délafrikai asszony?** Fokvárosban teljes frisseségben ülte meg 108. születésnapját Délafrika legöregebb lakosa, Petersonné, aki ebben a korban is dolgozik háztartásában. 55 élő leszármazottja van, köztük hét szépunoka. Soha életében nem látott filmet, nem használt távbeszélőt, nem ült gépkocsin és nagyon fél a vasuttól.

— **Belerugott egy rögbe — meggazdagodott.** Az ausztráliai Bendigo mellett Scattini Fülöp aranyásó a mezőn véletlenül megrugott egy rögöt, melynek csillogása felkeltette figyelmét. Az aranyzuzó telepen 1500 pengő értékü aranyat választott ki belőle.

— **Baleset munkaközben.** Virág Sándor munkás a Vigkedvű Mihály uccai Juhász timárműhely udvarán egy csavarban megütötte a lábát. Véres sélését a mentők kötözték be.

— **Kincsek az Árpád korabeli templomban.** Orosháza közelében Árpád korabeli templomot ástak ki és a romok alatt értékes ékszereket is találtak.

— **Apponyi Albertnek szobrot állitanak Jászberényben.** Gróf Apponyi Albert, Jászberény volt aranymandátumos képviselőjének szobrát rövidesen felállítják. Maróti Géza kiváló alkotását a városháza előtti parkban helyezik el, ahol a nagy politikus közismert „Apponyi-székéről" tartotta beszédeit. E helyhez füződik Apponyival kapcsolatban a város minden emléke.

A szivarfüst

Kezemben egy szivar: még nem ég. Dohánylevelekből van összesodorva. Benne van a dohánytermelő gondos munkája, a napsugár tündöklése, éltető melege, életfakasztó ereje. A dohánylevelekbe van préselve az állam mindenre ránehezedő súlya, a dohányárusítás monopóliuma, a trafikos irigyelt joga. A szivar pedig egy megszolgált munkabér kis hányada vagy az udvarias megkínálás megnyilvánulása. Csak arra való, hogy rágyujtsanak s elfüstöljék. A tűztől izzó, parázsló szivar füstje kiszabadul a gondosan és ízlésesen összecsavart dohánylevelek megkötöttségéből s sürű, bodrodzó, kacskaringókban kékesen tekeredzik a levegő láthatatlan hullámaiban. Füstbeszálló napsugár, munka, anyag, pénz, élvezet, gyönyörűség, megszokás, gondüzés, gondolat- és érzésébresztés. Füstkarikák, szerteágazó finom, légies füstszétágazások, amelyek lassan szétfoszlanak, a nagy semmibe oszlanak, *de csak látszólag.*

A füst a szivar égő áldozata, lassú haldoklása, anyagból erővé válása. Megszünik mint anyagi egész, de lassan kékesen szétfoszolva ismét a világmindenség szerves részévé válik, hogy újra erőforrássá s igy megint anyaggá váljék. Ez a természet körforgalma: az egész élet szimboluma.

Minden munka egyszer eredményt hoz, minden elért munkaeredmény lassú égő áldozat, mely előbb-utóbb füstté oszlik, látszólagos semmivé bomlik. *De ez csak látszat!* A vélt semmiből újra valami lesz, ezt a valamit ismét munka, fáradtság, verejtekezés, reménykedés, bizakodás érleli értékké, hogy ismét füstté foszoljon szét. Ez a füsttéválás sokak szórakozásának, élvezetének, gondüzésének forrása, de mindig valaminek a halála, megsemmisülése, füsttéválása. *Ez az élet misztériuma!*

Sokszor vagyunk mások számára egy élvezetet adó szivar — amelyre élvezetből, szórakozásból, gondüzésből, megszokásból, unalomból rágyújtanak — és mi egész mivoltunkkal, reményeinkkel, terveinkkel, törekvéseinkkel, mindenünkkel *füstté válunk.*

Pedig-pedig — ami a szivarozónak csak élvezet, szórakozás, megszokás — az a szivarnak *halál. Füst, szivarfüst...!*

Nánássy László.

Legolcsóbban kifogástalanul
fest és tisztit
WEISZ, Arany János ucca 20
Egy öltöny tisztitása vasalása 3 pengő

— **Magas vérnyomásnál és vérkeringési zavaroknál** reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvíz nagyon jót tesz, mert a beleket minden megerőltetés nélkül kiüriti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

— **Ötvenezer magyar érkezik Amerikából az eucharisztikus kongresszusra.** Az Egyesült Államok 117 egyházközségében erős mozgalmat inditottak, hogy minél számosabban vegyenek részt az amerikai magyarok a budapesti Eucharisztikus Kongresszuson. A felhívás a részvételre felekezeti különbség nélkül szól. Mint egy amerikai közlés mondja, körülbelül 50 ezerre tehető azoknak a száma, — akik ellátogatnak majd az óhazába.

— *Felhívás a debreceni hentesekhez, pékekhez és mézeskalácsosokhoz.* A Virág-, Gyümölcs- és Borkiállítás és Vásár előkészületei már nagy tempóban folynak. A jelekből ítélve ilyen nagyszabású kiállítás még nem volt Debrecenben. A rendezőség most ezúton hivja fel a debreceni henteseket, pékeket és mézeskalácsosokat, hogy amennyiben a vásáron árusitani akarnak, ebbeli szándékukat mielőbb jelentsék be az Idegenforgalmi Hivatalnál (Dobozi átjáró), mert késedelmes jelentkezés esetén nem tudnak részükre megfelelő helyet biztositani.

— *Felhívás a debreceni háziasszonyokhoz.* Az október 2—10-ig tartó Virág-, Gyümölcs-, Borkiállítás és Vásár egyik különleges attrakciója lesz a beföttbemutató. A rendezőség felkéri a debreceni háziasszonyokat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt ezen a bemutatón az általuk készitett befőttel. A legjobb és legszebb befőtteket külön díjazni fogják. Hisszük, hogy ez a szép és nemes verseny teljes megértésre fog találni a debreceni háziasszonyok körében és nagyszámban vesznek majd részt a kiállításon. Szándékukat ajánlatos mielőbb bejelenteni az Idegenforgalmi Irodában (Dobozi átjáró) délután 4—7 óra között.

KÖZGAZDASÁG

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.25—20.80, 78 kg-os 20.25—20.80, 79 kg-os 20.50—21.00, 80 kg-os 20.65—21.10, felsőtiszai 77 kg-os 19.90—20.40, 78 kg-os 20.20—20.70, 79 kg-os 20.45—20.90, 80 kg-os 20.60—21.00.

Rozs: 19.00—19.10.

Takarmányárpa: elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25.

Sörárpa: kiváló 21.00—22.00, prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19.25.

Zab: elsőrendü 16.70—16.90, középminőségü 16.60—16.70.

Tengeri: 12.50—12.65.

Őrlemények: korpa 11.50—11.70, 8-as liszt 14.00—14.40.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 286 darab lovat, ebből elkelt 66 darab. Szarvasmarhát felhajtottak 615 darabot, elkelt 421 darab. Árak élősúly kg-ként értendők: jóminőségü vágómarha 58—65 f., közepes minőségü vágómarha 48—58 f., silány marha 38—48 f., borjú 75—102 f., növendékmarha 52—62 f., tinó ökör 76—90 f., fejőstehén darabonként 260—520 pengő. — Lóárak: vágóló 70—160 P, silány igásló 90—150 P, közepes igásló 110—250 P, jó igásló 250—400 P, kocsiló 300 P, katonai célra való ló 550 P és azon felül. — Irányzat lanyha.

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Bészler Anna

(58. folytatás.)

Tudtam, meg akarsz ölni, lehet, hogy méltó is vagyok rá. De akkor is van erőm, hogy magam ítélkezzem önmagam felett. Ha csak azért jöttél vissza a halálból, hogy ezt végrehajtsd, akor ugyancsak kár volt jönnöd, mert én ott, a Capekkel való küzdelemben kimondtam magamra az ítéletet. Csak te késlel tetted azt azzal, hogy odajöttél. Azt hiszem Dobok, nagyon rosszúl tetted, hogy megint megmentettél a haláltól.

Dobok egyetlen szóval sem szakí totta félbe, csak amikor a leány elhallgatott, akkor hajolt egészen közel hozzá, hogy forró lehellete perzselte, égette a leány arcát.

— Visszatértem, mert szeretlek. Úgy szeretlek, ahogy csak én tudlak téged szeretni. Kivántalak, epedtem utánad, ezért jöttem visszsza. Odahaza azt mondták, hogy megcsalátl engem, elhagytál, meny asszonya lettél az idegennek, a címérét, a rangjáért. Akkor elhatároztam, hogy megöllek. Mert nem adlak oda senki másnak! Mentem, mint az Isten haragja. Útközben találkoztam Bajánnal, kinek előbb nem akartam meghallgatni se a szavát, de az nem hagyta elriasztani magát sem a némaságom, sem később a haragos szidásom alatt. Elmondta, hogy mit fogadtál, hogy gyászoltál, miért jöttél ide és miért űzted ezt a játékot Capekkel. Azt is elárulta, hogy ha bajba kerülnél, hogy védnéd meg a tőröddel magadat. Ha kevés volt az ő beszéde, igazolt téged az, amit hallottam az ajtó előtt. Hagytam, hogy beszéljen s felelj neki, mert nekem bizonyosság kellett. Amikor rádtámadt akkor várnom kellett egy pillanatig, mert kivűlről néhány embere bevonult a pitvarba. Aztán, ahogy meghalt a gróf, legszivesebben a két karomba zártalak volna. De még sajgott bennem a büszkeségem, meg a szerelmem, meg mégis nem lett volna szabad neked ezt tenned, Gyöngyvér. Te csak az enyém vagy. Az én asszonyom, az én feleségem. Hogy engedhette meg másnak, hogy oly kivánsággal gondoljon rá. Ezért kinoztalak. Ezért akartam, hogy csak itt, a völgyben mondom meg az ítéletemet, hogy magamnak kivánlak. Elveszem tőled a vezérséget, elveszem tőled a nagy szabadságot, ez lesz a büntetésed. De a szívemet, az életemet adom érte cserébe.

A leány lezárta a szemét.

— Bizony, mégis csak álom ez az egész. Talán — gondolta — valahogy a halál útjára léptem s most ott álmodom.

Halkan suttog a fülébe a férfi izzó szava:

— Gyöngy! Egyetlenem! Szeretsz?! Mondd hát!

— Szeretlek — gondolja Gyöngyvér — de az ajka nem mozdul, nem akarja, hogy elszálljon az álom.

— Gyönyörűségem, legszebb csillagom, azt akarom, hogy szeress! Hiszen az üzeneted hivott vissza. Már azt hittem, hogy káprázat volt, de a Baján szava megerősítet te azt. Felelj hát, tudnál szeretni?

Gyöngyvér szája megremegett.

— Szeretlek, — mondja csendesen.

Dobok kebléből felszakadt a meg könnyebbülés, a boldogság sóhaja A két karjába szorítja a leányt és forró szája a Gyöngyére simul.

— Az enyém leszel örökre. A feleségem, az asszonyom.

— A tiéd, csak a tiéd.

— Nehéz lesz mellettem az életed. Mert gonosz vagyok én, még a szellőt it gyűlölöm, ha körülöleli a karcsu testedet. Ha rátekintesz valakire, már bántalak érte, mert nem adom senkinek még a mosolyodat sem. A két karomba hordozlak, de mégsem leszel boldog, talán mégis nehéz lesz mellettem az életed, pedig az Isten ragyogó csillagos egét lehoznám érted.

— Nem félek semmitől, Dobok, szeretlek.

Sólyom jötte zavarja meg őket. nem kell már, hogy beszéljen, nem kell, hogy védelmezze a hűgát, hiszen kacagó annak a szeme és szertelen nagy boldogságában odahajtja fürtös fejét a bátyja vállára.

Az eső zuhogva szakad alá. A szél táncot jár a száraz faágak között. Csúnya novemberi este volt. Két asszony virrasztott fenn Gyula várában. Maros és Gyöngyvér. Három esztendő szaladt el fölöttük, Gyöngyvér is elérte már a huszadik évét, Maros néggyel több nála. A három esztendő csak Marost változtatta meg. Amióta Ajtány fe lesége, nyugodtabb, öntudatosabb, határozottabb lett. Ajtány iránti szerelme elmosta róla a hazug rabszolgaság emlékét.

Mellén ott aludt a kisfia. Azért nem fektette le, mert sajnálta felébreszteni. Gyöngéden ringatta a karján s úgy beszélgetett a húgával.

— Mondd meg nekem Gyöngyvér, felelj igaz szíved szerint, hiszen az ördögök éjszakája ez, az elszabadult lelkek sikonganak odakint, most megmutathatjuk egymásnak a szívűnket. Mondd meg hát, vajjon boldog vagy te?

— Nem vagyok! — felelte nagyon határozottan és keményen Gyöngyvér.

— Tudtam, láttam. Csak azt nem értem, hogy miért? Az ura da legkülönbb ember, akárcsak a két bátyánk. A vitézsége soha nem szenvedett hiányt. Az emberei azt beszélik, hogy még vakmerőbb, mint a bátyáink, mert neki az ősi vitézség volt a nevelője, emezeknek meg a keresztények voltak a tanítóik. Nagyon szeret téged. Mi bajod van hát húgom?

— Semmi, mit tudom én — vonta fel a vállát Gyöngyvér.

— Megfigyeltem a dolgokat. Hallgattam a beszédeteket, lestem utánatok, láttam, hogy micsoda lobogó, nagy szerelem az, amellyel az urad körülvesz. Soha nem láttam, nem halottam még olyat. Más asszony elégne ettől a szerelemtől, elveszne a gyönyörűségben Ha tudnád Gyöngyvér, mennyire irigyellek érte. Az urad, az a büszke hős még a szolgálók kezétől is félti a ruhádat, azt hiszi, hogy az érintésük is megszennyezi azt, ami a tiéd. Hogy vágyik utánad, te meg csak úgy játszól vele, vagy próbálsz játszani azzal a nagy szerelemmel. Tudom én, hogy nem gonoszságból teszed, hanem kivánesi vagy rá, meddig is terjedhet annak a határa. Akaratoskodtál, rádhagyta. Változékony voltál, mint a tavaszi idő, türte. Ma megkivántál valamit, megszerezte, te holnap eldobtad. Nem bánta. Más senki, a világ egyetlen férfia sem lenne ilyen jó az asszonyához. Hanem egyszer, amikor küldöttségben járt itt a Vatha hadnagya s te hagytad, hogy megfogja a kezed, akkor rettentő lett az urad. Miért is mentél el a próbálgatással ilyen messzire? Azóta vagy boldogtalan úgy-e Akkor változott meg az életed. Talán meg is ütött az urad?

(Folyt. köv.)

SPORT

Sporthiradó

A „Debreczen" sporthirszolgálata jelenti:

Általános nagy érdeklődés előzi meg a vasárnapi Kelet—Dél válogatott labdarugómérkőzést, amely nagy erőpróbája a feltörőben levő keleti amatőregyüttesnek. Jó most a keleti válogatott s országos viszonylatban is megállja a helyét. Ezt bizonyítja, hogy legutóbb fölényesen nyert Észak ellen s most a legerősebb vidéki válogatottal, Dél nagyhírű együttesével kerul össze, amely ellen mégcsak döntetlent sem ért el sohasem. Most megpróbálja. A mérkőzés a nagyerdei Stadionban lesz ünnepélyes külsőségek között és a közönség ritka szép és jó sport csemegében részesül.

Kelet válogatott csapatát már közöltük, jó együttes áll ki, jó védelem, megbizható fedezetsor és gólratörő, nagytudású csatársor. Hiányzik Szabó katonai szolgálata miatt, de őt Négyessy II. igyekszik pótolni, Székely, Riskó—Rózsahegyi nagytudású játékos, Magyart ismeri a közönség. Vörösst is megbizható kapus, most hívja Pestre a Törekvés, Magyart pedig az Elektromos. Ujonc kettő van a csapatban: Sárkány a csatársorban és Kézi a hátvédek közül, sőt ujonc Keleten Kántor is, bár ő már volt amatörválogatott, országos... Hering sem volt még sokszor válogatott, még talán Bartha a legidősebb válogatott Riskó mellett.

Dél csapatát is összeállították már, a következő: Papp Szegedi Vasutas—Zsilinszky Békéscsabai MÁV, Kondor BTE—Baróti SZAK, Vizslán Makói AC Siposs MAFC—Csülög BTE, Kovács II. KEAC, Tóth dr KEAC, Gog Gyulai AK, Fazekas MAK — Tartalék Szekeres CSAK, Schmidt GYAC.

A fedezetsor kitünő. Baróti a Szeged FC-ben is megállja a helyét, Sipos sokszoros főiskolai válogatott, úgy szintén Kovács II., Tóth dr is. — A közvetlen védelem Zsilinszky kiváló, de a többiek is kitünő játékosok. — Könnyű Délnek, hatalmas anyagban válogathat...

A Bocskainál az az ujság: Teleki elhagyta Debrecent és bejelentette a Bocskainak, hogy a változott körülmények miatt Diósgyőrbe távozott és ott kapott állást. Szeretne a Bocskai tól békésen megválni és arra is hajlandó, hogy tovább játszik a Bocskaiban és lejön minden esütörtökön az edzésre, csupán Diósgyőrben lakna és az ottani csapatot edzené, de ott nem játszana. A Bocskai azonban ebbe nem megy bele s kenyértörésre viszi a dolgot, egyoldalú szerződésbontást kér, de előzőleg ajánlott levélben figyelmezteti a következményekre. A DVTK ellen meg szorgalmazza a játékcsábítás miatt tett feljelentés letárgyalását. Kitört tehát a harc a Bocskai és Teleki, illetve a DVTK között, repül a nehéz kő, ki tudja hol áll meg, kit hogyan talál meg...

A Bocskainál különben vészes események történtek. A vásárnapi rossz játék miatt az egész csapatot pénzbüntetésre ítélték. Fájt ez a játékosoknak, különösen annak a három, négynek, aki igyekezett, de a többi vétkes miatt az ártatlan is szenved. A játékosok fogadkoznak, hogy majd megmutatják, majd javítanak...

Most derült ki, hogy Boross sem fogadta meg a tanácsot, nem állt rá Nemesre, akit fognia kellett volna, mindig elől kalandozott és igy a két hátvéd mindig négy csatárral találta magát egyszerre szemben és kész volt a baj. Őt külön is megbüntették...

Megbüntetik Fintát is, aki még pénteken is elhallgatta, hogy súlyos kelése van és operálni kell. Mert, ha hamarabb operálják, talán már játszhatott volna vasárnap...

És vizsgálja a Bocskai, mia az oka, hogy Teleki is olyan bágyadtan, unottan játszott s mi volt a többiekkel is. Furcsa dolgok kerülhetnek ki.. esetleg...

A Bocskai vasárnapi műsora még bizonytalan, lehet, hogy elmegy valahová vidékre...

Markos ma szeptember 15-én válik szabaddá francia egyesületétől s most már oda mehet, ahová akar. 70 százalék a Bocskai mellett szól, de mások is érdeklődnek, amatőrök, vállalati csapatok is... Egy-két nap és kiderül, hol játszik Markos... Remélhetőleg Debrecenben...

HIRDETMÉNY. *(Az elejtett vadat szállítók figyelmébe.)* Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelt közönségét, miszerint a vadtenyésztés érdekében és az elharapódzott orvvadászat meggátlása céljából a m. kir. Belügyminiszter úr 42.549—1911. VI. a. számú leiratával elrendelte, hogy a város területén az elejtett vadak eladása, szállítása, vagy vásárlása a vad jogos szerzését bizonyító igazolványok előmutatása mellett történjék. Ezek az elejtett vad származását igazoló bizonyítványok a vadásztársulat elnökségétől szerezhetők be, amely igazolványok azonban csak akkor érvényesek, ha azokat a városi elsőfokú közigazgatási hatóság záradékkal látja el, miért is ebből a célból az igazolványok a hatóságnál bemutatandók. Figyelmezteti tehát a hatóság az érdekelteket, hogy az elejtett vadak forgalombahozása előtt a jogos szerzést igazoló szabályszerű igazolványokat szerezzék be, mert enélkül eladott, szállított, vagy vásárolt vad forgalombahozása a m. kir. Belügyminiszter úr 92.672—1895. V. b. számú körrendelete alapján kihágást képez és a vonatkozó törvények értelmében ezek a kihágások elzárásra is átváltoztatható pénzbüntetéssel büntethetők. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

Naponta
friss hasé
kapható
Tóth cukrászda
Kossuth-ucca

HIRDETMÉNY. *(Ló és ösvért tartó állattulajdonosok figyelmébe.)* A m. kir. Földmívelésügyi miniszter úr által elrendelt, lovaknak és ösvéreknek őszi állatorvosi vizsgálata tárgyában már közzétett hirdetmény útján felhívtam az érdekelt háztulajdonosok figyelmét ezeknek az állatvizsgálatoknak a fontosságára, ennek ellenére csak igen kevés számban jelentkeznek az állattulajdonosok a lovak és ösvérek összeirása céljaira rendelkezésre bocsátott nyomtatvány ürlapokért. — Ez alkalommal ismételten közlöm az érdekeltekkel, hogy a 2 éven felüli összes lovaknak és ösvéreknek az említett »lóbejelentő-lap«-okon történő bejelentése *folyó évi szeptember hó 15. napjáig kötelező, mert aki elmulasztja, kihágást követ el és az 1928:XIX. tc. 100 paragrafusa alapján pénzbüntetéssel büntetendő.* A »Lóbejelentő-lap«-ok a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. sz.) földszint 46. számú hivatalos helyiségében a bejelentést eszközölni szándékozóknak a hivatalos órák alatt díjtalanul rendelkezésre áll. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

HITELBANK épületeinek bontásából kikerülő összes anyagok: tégla, cserép, ajtók, ablakok, kályhák, parketta, hádogosanyagok, burkolóanyagok, vizvezetéki, mükő, norialék, esslingeni redőnyök stb. olcsó árban kaphatók a helyszinen Ferencz József u. 45.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betüből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbit.

KAPHATÓK

kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:

Pince kiadó.
——bold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó

Alkalmazást nyer férfi

Elsőrendű
fodrászsegéd felvételik azonnali belépésre. — Varga u. 30. szám. 664

Ügyes
kifutófiú azonnal felvételik, Rakovszky u. 21. 677

Biciklizni
tudó fiú kifutónak azonnal felvételik, Kassai út 12. 679

Pincelakást
adog gyermektelen házaspárnak, vagy magános asszonynak délelőtti munkáért. Batthyány u. 1. Varroda. 683

Villanyszerelő-
segédeket és tanulókat azonnalra felveszek, — Nánássy, Kálvin tér 3. 876

Rádió-
műszerészt, eladókat azonnalra felveszek. — Ajánlatokat „Alapos" jeligére kiadóba. 670

Kifutófiú
azonnal felvételik Csáthy könyvkereskedésben. 672

Gyermektelen
házaspár felvételik a Leveles Csárdába. 671

Cipészsegéd,
fiatal, kezdő állandó munkára felvételik. — Mester u. 50. 660

Kifutó
felvételik, kerékpárral előnyben, reggel 8—10 óráig, Gazdák sütődéje 649

Fodrászsegédet
keresek H. böszörménybe. Érintkezni lehet Kárpulinál, Eötvös u. 64. szám. 629

Conventios
kocsis nagyobb fiával felvételik, Varga u. 34. 643

Tehenész,
kocsis, tejes kocsis, conventióra okt. 1-re felnőtt fiúval, nagycsaládúak, kocsilovakhoz értő, hetes bennkosztra felvételik. Brämer tejgazdaság, Beilegelő 57. Acsádi ulnál. 641

Alkalmazást nyer nő

Egy
ügyes kifuto leány és egy erős, egészséges férfi munkásnak azonnal felvételik. Bíró ruhafestő. 678

Ügyes
megbízható bejárónőt felveszek. Svetits bérház, I. udvar, I. em. 4. 681

Bejárónőt
keresek 7-től fél 11-ig, koszt nélkül. Csapó u. 44. sz. II. lépcső. 668

Urinők,
urak csupán vevőcímek ajánlataival havi 100 pengőt kereshetnek. — „Textil részletre" jeligére a kiadóba. 667

Bejárónőt,
hosszú bizonyitvánnyal tizenötödikétől felvesz Lengyelné, Füvészkert u. 22. 669

Éves
bizonyitvánnyal pérfekt szakácsné, akinek férje kertész, elhelyezkednének keresztyen uraságnál. Vass Istvánné, Martinka H. sámson. 659

Bejárónő,
egész napra könyvvel felvételik. Kölcsey u. 10. 661

Bejárónő,
tisztaságszerető ö órai munkára, mosás-, vasalással felvételik, Burgondia u. 6. 663

Fiatal
bejáróleányt felveszek, jó bizonyitvánnyal. — Nyil u. 62. azonnalra. 666

Kifutóleány
fogtechnikai laboratóriumban felvételik, Erzsébet u. 61. szám. 654

Bejárónőt
délelőttre felveszek, — Nagyvárad u. 18. hátsó lakás. 655

Mindenest,
vagy bejárónőt azonnal felveszek, Dávid, Szepességi u. 26. szám. 651

Bejárónő
takarításra jelentkezzen, József kir. herceg u. 56. alatt. 653

Iztelligentes
deutsches Fräulein zu zwei Schulkinder für Nachmittag gesucht. — Rákóczi u. 25. szám. 648

Gyermek
leány felvételik Női klinikára. 647

Bejáróasszony
délelőtti házimunkára felvételik, Eötvös ucca 52. szám. 650

Azonnali
belépésre keresek önállóan főző mindenest, lehet bejáró is. Egymalom ucca 3. szám. 638

Bentlakó
főzni tudó mindenest jó bizonyitvánnyal felveszek, Batthyány ucca 17. I. 5. 646

Kifutóleány
iskolamentes jobb megjelenésü felvételik, — Goldstein. Miklós u. 5. Jelentkezés csütörtökön. 652

Bejárónő,
délelőtti órákra azonnal felvételik. Csapó u. 44. Keresztépület. 665

Alkalmazást keres nő

Nőt,
férfi fehérnemü varrásához házakhoz ajánlkozom. Wilhelmné, Kazinczy u. 12. szám. 658

Gyermekszerető,
iskolazott úrilány úricsaládhoz gyermek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóban. 639

Kiadó lakás nagyobb

Kossuth ucca 8.
I. emeleti ötszobás szinházra nézö, két balkonos, teljes komfortos lakás, november hó elsejére kiadó.. 1751

Oktatás

Zongorázni
tanítok, kezdőket, haladókat, akadémiai módszerrel, Hatvan u. 24. szám, első ajtó. 530 vv.

Ajánlat

„Vezuv" kályhák
1 és 2 aknás és zománcozott tűzhelyek gyári lerakata Kormos József vasüzletében, Csapó u. 15. szám. 1776 10. 1.

Bőrkabátot
retikült, böröndöt újjáfesti Tóthfalussy bőrfestő, Czegléd u. 7. 682

„LELA"
zománctüzhelyek legtökéletsebben sütnek, s főznek, szénfütésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos tüzhelyüzeme, Árpád tér 17. 1908 10. 3.

Sodrony-
ágybetétek, összecsukós vaságyak, mosdók, állófogasok stb. készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 353 10. 11

Ciánoztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11. 1.

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelenitést felelősséggel vallalom. Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. sz. 440. 10. 12

Bontásból
származó tégla s cserép ajtók és ablakok kaphatók. Ferenc József út 32., mérnöki iroda. 574 10. 24.

Kezelőorvosa
által rendelt injekciózást, szakszerü massaget olcsón vállal szigorlóorvos. Epiderm I. sz. orvos, Poroszlay út 41. 592

Sírkövek
mükőből, gránitból, homokkőből legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mükőgyár R. T. Fürdő u. 2. sz. a. telepén. 26+

Pénzt adok
pincelomért, padláslomért, használt butorért, zálogjegyért, varrógépért, minden féle ingóságért Barnáné, Csapó 16. Hivásra jövök. Telefon 32—11. 22+

Tenniszlabda,
villanykörte csere, s gramofonlemez. Mindent cserélünk, Vagyonmentő. Hunyadi u. 18. szám. 59+

Épületbontásból
tégla, cserép, faanyagok, ajtók, ablakok, deszkák, redőnyös üzletajtó, cserépkályha, tetőlemezek, vascsövek eladók. Csapó ucca 3. 685

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túlreklámozott szavatolt arckozmetikumok által. Földes, Vígmozinál.

Teljes ellátás

kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1

Elelmiszer ital

Borpince megnyitás
Tóby József nagybirtokos sajáttermésü borai 40 fillértől literenként beszerezhető, Árpád tér 5. 1660 9. 17.

Vegyes

Salgótarjáni
„Perpetum" folytonégő samottal bélelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban. vv

Grafológusnő
multról, jelenről felvilágosit. Jövőjét boldogulása felé irányitja. Széchenyi 43. 613

Atadó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Vendéglő
régi jól bevezett üzlet, forgalmas uccában kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 674

Kereslet

Egylovas,
fedeles kocsit megvételre keresek, Brämer, — Postafiók 36. 640

Butorozott szoba

Egy
különbejáratu bútorozott szoba kiadó, Kút u. 82. sz. 675

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba úri családnál kiadó, — Eötvös ucca 48. szám. 662

Egyetemistáknak
bútorozott szoba teljes ellátással kiadó, Hadházi u. 41. 656

Különbejáratú
bútorozott szoba teljes ellátással kiadó Simonyi út 11.A. szám. 657

Ingóság eladás

Egy
cserépkályha eladó, — Bethlen u. 43. 680

Eladó
ócskaépület faanyagok, teleajtók, kisebb ablakok, egy árnyékszék fa és deszka anyaga és ócska cserepek. Veres u. 12. 645

Eladó házhely

Közmüves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön áavállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyved, Werbőczy utca 12. 1575, vv

Eladó ház

Adómentes
új családiház, mélyfurású jóvizü kúttal eladó, vagy belvárosban hasonlóval ráfizetéssel elcserélhető. Csapókert, Jánosi u. 7. 1871 9. 18.

Gyümölcsöskert
az Eröss Lajos uccában 781 négyszögöl jutanyosan eladó. Értekezhetni Sesztina ucca 4 alatt. Ugyanott nagy rézüstöt mosáshoz megvételre keresik. 588

Eladók
városi, telepi, kertségi házak, tanyásföldek, házhelyek, szőlők havi részletre is. Kölcsönöket folyósit, betétekre magas kamatot ad Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth u. 17. szám. 673

Földbérlet

Bellegelő
385.C. számú 40 holdas tanyaföld okt. 1-re kiadó. Értekezni a helyszinen. 644

Felelős szerkesztő:
PALFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.